

See discussions, stats, and author profiles for this publication at: <https://www.researchgate.net/publication/329033639>

Kolektif Güvenlik, Önleyici Barış Gücü Konuşlandırma ve Makedonya Çatışması Analizi”, Yeni Türkiye, Rumeli-Balkanlar Özel Sayısı-IV, sayı: 69, Mart-Haziran 2015, ss. 4844-4853. htt...

Article · March 2015

CITATIONS

0

READS

668

1 author:

[Sezai Ozcelik](#)

Çankırı Karatekin Üniversitesi Çankırı Turkey

165 PUBLICATIONS 198 CITATIONS

[SEE PROFILE](#)

Yeni Türkiye

69

bu sayıda

rumeli-balkanlar özel sayısı - IV

bilim adamları ve uzmanlardan arşivlere dayalı
478 makale, uluslararası inceleme ve araştırma

genel değerlendirme, balkan tarihi ve balkanlarda osmanlı öncesi türk varlığı, İlkçağ, Ortaçağ, osmanlı'nın balkan fütuhâtı ve iskânı, Akıncılar, Alperenler, Dervişler, Balkanlarda Osmanlı Hâkimiyeti, Hoşgörü ve İstimâlet Siyaseti, İskân Siyaseti balkanlarda sosyal ve ekonomik gelişmeler, Nüfus Yapısı, Sosyal Yapı, Ekonomik Yapı, balkanlarda osmanlı yönetimi, Genel İdarî Yapı, Vilâyet Sistemi, osmanlı dönemi balkan şehirleri, Genel Bakış, Edirne, Selanik, Üsküp, Manastır, Kırcaali, Rusçuk, Belgrad, Drama, İşkodra, Köstendil, Vidin, İbrail, Kazâlar, osmanlı dönemi'nde rumeli'de din, tasavvuf ve vakıf eserleri, Rumeli'de Din ve Tasavvuf, Rumeli'de Osmanlı Vakıf Eserleri, balkanlarda kültür, sanat, türkçe ve edebiyat, Balkanlarda Kültür ve Sanat, Balkan Türkçesi, Balkanlarda Edebiyat, balkanlardan kopuş ve siyasî gelişmeler, Osmanlı'nın Balkanlardan Çözülmesi, Balkanlar ve Rusya, Balkanlarda İsyanlar ve Ulusçuluk, Balkanlarda Kilise Kavgaları, Patrikhane ve Misyonerler, I. ve II. Meşrutiyet, Balkanlarda Komitacılık, Jöntürkler ve İttihatçılar, Balkanlarda Sona Doğru, balkan savaşları, Genel Değerlendirme, I. ve II. Balkan Savaşları, Balkan Savaşlarının Sonuçları, Balkan Savaşı Hatıraları ve Balkan Şehitleri, balkanlarda soykırım, mezâlim, göçler ve mübadele, Balkanlarda Soykırım, Katliam ve Mezâlim, Rumeli Göçleri ve Göçmenleri, Mübadele, balkan ülkeleri bölgeler ve halklar, Bulgaristan, Yunanistan, Batı Trakya, Makedonya, Arnavutluk, Kosova, Sırbistan, Yugoslavya, Sancak, Karadağ, Bosna-Hersek, Hırvatistan, Slovenya, Romanya, Gagavuzlar-Moldova, Macaristan, Polonya, Pomaklar, Torbeşler, Çingeneler, balkanlarda uluslararası ilişkiler, barış, güvenlik ve istikrar, AB ve Balkanlar, Türkiye'nin Balkan Politikası, Balkanlarda Barış, İstikrar ve Gelecek, Balkanlarda Güvenlik, çeşitlemeler, Atatürk ve Balkanlar, Balkanlar ve Medya

Recep Tayyip Erdoğan Balkan Acısı: Yüreğimizin Sızısı / 27

GENEL DEĞERLENDİRME

Mevlüt Çavuşoğlu Balkanlar / 31

Halil İnalçık Rumeli / 33

Kemal H. Karpat Etnik Kimlik ve Ulus Devletlerin Oluşumu / 41

İlber Ortaylı Balkanlar ve Osmanlı Mirası / 62

Peter Mentzel Sınır, Sınır Bölgesi ve Çekirdek Olarak Osmanlı Balkanları / 66

Sabahattin Zaim Türk Dünyası'nda Balkanlardan Hatıralar / 74

BALKAN TARİHİ VE BALKANLARDA OSMANLI ÖNCESİ TÜRK VARLIĞI

İlkçağ

M. Taner Tarhan Ön Asya Dünyasında İlk Türkler: Kimmerler ve İskitler / 85

Sema Sandalcı Ana Hatlarıyla Antik Trakya'da Yaşam ve Trak Halkları / 102

İlhami Durmuş İskitlerin Kimliği / 116

İlhami Durmuş Sarmatlar / 126

Şerif Baştav Avrupa Hunları / 141

Istvan Zimonyi Bulgarlar ve Oğuzlar / 187

Osman Karatay Hırvat ve Sırp Göçlerinde Ogur İlgisi / 201

Yusuf Hamzaoğlu Slovenya'da Avar İzleri / 211

Plamen S. Tzvetkov Türkler, Slavlar ve Bulgarların Kökeni / 218

İsmail Mangaltepe Avrupa Kıtasında Kurulan İlk Türk Devletleri (IV-VII. yy) / 227

Didem Ekinci Tarihsel Süreç İçinde Balkanlarda Türk Varlığı / 237

Erhan Türbedar Geçmişten Günümüze Balkan Türkleri: Genel Değerlendirme / 250

Özcan Pehlivanoglu Güneydoğu Avrupa'da (Balkanlar) Türk İzleri / 261

Ortaçağ

Öner Tolan Erken Orta Çağ Döneminde Balkanlarda Türk Varlığı / 273

Muallâ Uydu Yücel Balkanlar'da Peçenekler / 301

Bálint Zoltan Takács IX. Yüzyılda Hazarlar, Peçenekler ve Macarlar / 317

Hülya Yiğit I. Aleksios Comnenos Devri Bizans Dış Politikasında Balkanlardaki Türkler / 328

Mustafa Safran Kuman/Kıpçaklar / 339

Asım Korkmaz 11. ve 13. Yüzyıllarda Balkanlarda Kuman Savaşları / 349

- Ali Ahmetbeyođlu* Büyük Bulgar ve Tuna Bulgar Devletleri / 361
Ayşe Kayapınar Tuna Bulgar Devleti (679-1018) / 376
Ayşe Kayapınar Kumanlar ve İkinci Bulgar Devleti (1187-1370) / 390
Nesimi Yazıcı İdil (Volga) Bulgar Hanlığı'nda İslâmiyet / 402
İsmail Doğan Sekeller Kimdir? / 421
Sayime Durmaz Haçlı Birliklerinin Rumeli'den Geçişi Sırasında Yaşanan Olaylar / 424
Nesliban Durak Moğolların Merkezi Avrupa Seferleri / 440
Süleyman Kocabaş Balkanlarda Türklerin Menkus Talihleri - 1364 İlk Haçlı Seferinden 1912 Son Haçlı Seferine Kadar Balkanlar / 449
Yusuf Ayönü Osmanlı Fetihleri Öncesinde Balkanlarda Türk Varlığı / 473

OSMANLI'NIN BALKAN FÜTUHATI VE İSKÂNI

- Halil İnalçık* Osmanlı Döneminde Balkanlar Tarihi Üzerine Yeni Araştırmalar / 485

Akıncılar, Alperenler, Dervişler

- Ömer Lütfi Barkan* Osmanlı İmparatorluğu'nda Kolonizatör Türk Dervişleri / 491
Mehmet Demirci Gazi Dervişler ve Balkanlar / 519
Abmet Yaşar Ocak Balkanlarda İslâm'ın ve Türk İskânının İlk Temsilcisi: Sarı Saltık / 526
H. Çetin Arslan Erken Osmanlı Döneminde (1299-1453) Akıncılar ve Akıncı Beyleri / 535
H. Çetin Arslan Erken Osmanlı'nın Fetih ve Yerleşim Sisteminde Akıncı Beylerin Stratejik Önemi / 545
Ayşegül Kılıç Akıncılık Teşkilâtı ve Ünlü Akıncı Ailelerinin Balkan Tarihine Katkıları / 553
Vedat Turgut Vakıf Belgelerinde Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi Aileleri: Malkoçoğulları Mihallüler ve / 566
Ekrem Buğra Ekinci Evlâd-ı Fâtihân / 590

Balkanlarda Osmanlı Hâkimiyeti

- Yusuf Ođuzođlu* Osmanlı Devleti'nin Balkanları Fethederek Yeni Bir Düzen Kurması / 592
Sıddık Çalık Osmanlılar'ın Rumeli'ye Geçişi ve Trakya-Meriç Havzasının Fethi / 606
Uğur Altuğ Erken On Beşinci Yüzyılda Balkanlarda Osmanlı Hâkimiyetinin Yerleşmesinde Derbentlerin Rolü / 614
Ayşe Kayapınar Bulgaristan'da Osmanlı Hâkimiyetinin Kurulması / 619
Levent Kayapınar Yunanistan'da Osmanlı Hâkimiyetinin Kurulması (1361-1461) / 636
Bilgehan Pamuk Güney Arnavutlukta Osmanlı Hâkimiyeti / 647
Bilgehan Pamuk XV. Yüzyılda Osmanlı Devleti-Arnavutluk İlişkileri / 659

- Viorel Panaite* Osmanlı Hâkimiyetinin Tuna Nehrinin Kuzeyinde Yayılışı: XIV. ve XVI. Yüzyıllarda Eflak ve Boğdan / 668
- Ferit Artkin* Osmanlı İmparatorluğu Döneminde Bulgaristan / 684
- Yasemin Demircan* Ege Adalarında Osmanlı Hâkimiyeti / 694
- Nuri Adıyke* Girit Savaşları ve Birleşik Hıristiyan Orduları / 706
- Nuri Adıyke* Girit'in İslamizasyonu / 715
- Ersin Gülsoy* XVI-XVII. Yüzyıllarda Akdeniz'de Osmanlı Hâkimiyeti / 722

Hoşgörü ve İstimâlet Siyaseti

- Ömer İşbilir - Mesut Aydın* Bir Osmanlı Yönetim Biçimi Olarak İstimâlet Siyaseti ve Rumelideki Etkileri / 735
- Fabameddin Başar* Osmanlı Hoşgörüsünün Balkanlar'daki Yansımaları: Bosna-Hersek Örneği / 758

İskân Siyaseti

- Hasan Moğol* Osmanlı Devleti'nde Balkanlarda İskân Siyaseti / 768
- Selda Adiller* Anadolu'dan Makedonya'ya Yönelen ve Yerleşenler, Yörükler / 782
- Halime Doğru* Osmanlı Devleti'nin Rumeli'de Fetih ve İskân Siyaseti / 790
- Mehmet İnbaşı* Balkanlar'da Osmanlı Hâkimiyeti ve İskân Siyaseti / 805
- Hava Selçuk* Rumeli'ye Yapılan İskânlar Neticesinde Kurulan Yeni Yerleşim Yerleri (1432-1481) / 820
- Hüseyin Memişoğlu* Türklerin Bulgaristan'a ve Balkanlar'a Yerleşmesi / 831
- Sıddık Çalık* Osmanlı Devleti'nin XV-XVI. Asırlarda Rumeli'deki İskân Siyaseti: Çirmen Sancağı / Meriç Havzası / 861

BALKANLARDA SOSYAL VE EKONOMİK GELİŞMELER

Nüfus Yapısı

- Ramazan Özey* Osmanlı Yedigârı Balkanlar'ın Nüfus Yapısı / 929
- Ali Yiğit* Balkan Yarımadası'nın Beşerî Coğrafya Özellikleri ve Türk ve /veya Müslüman Nüfus Varlığı / 943
- Halil Kurt* Balkan Ülkelerinin Genel Demografik Yapısı / 972
- Halil Kurt* Balkan Ülkelerinde Nüfusun Etnik, Dil ve Dini Yapısı / 979
- Musa Şaşmaz* 19. Yüzyılın Sonunda ve 20. Yüzyılın Başında Nüfus Bilgilerinin Yunanlılar, Bulgarlar ve Ermeniler Tarafından Çarpıtılması / 1003

Sosyal Yapı

- Arzu Tozduman Terzi* Balkanlarda Birlikte Yaşama Modeline Makedonya Şehirlerinden Örnekleme / 1010
- M. Ali Demirbaş* Fetih Sonrası Resmo'da Mülkiyetin El Değiştirmesi Hakkında Gözlemler / 1016
- Ahmet Uyaniker* 1882 Şarkî Rumeli Sıhhiye İdaresi Kanununa Göre Bölgede Çalışan Sağlık Personeli / 1024

- Mehmet Doğan* Balkan Savaşı'nda Bir Şehrin Teslimi ve Şehirde Sağlık Hizmeti Veren Bir Kurum: Selanik Hilâl-ı Ahmer Hastanesi / 1031
- Ayşe Özdemir Kızılkkan* Tanzimat'tan Sonra Balkan Coğrafyasında Kadın Suçları ve Kadın Mahkûmlar / 1038
- Nazmiye Demiroğlu* Balkan Dilleri ve Türkçe İlişkisinde Kadın Varlığına Feminist Bir Bakış / 1053

Ekonomik Yapı

- Hasan Moğol* Osmanlı Devleti'nin Balkanlardaki Sektörel İktisat Politikaları Uygulamaları / 1063
- Mehmet Ali Ünal* Evliya Çelebi'ye Göre Ankâ Bezirgân, Ankâ Mellehân: 17. Yüzyılda Anadolu ve Rumeli Şehirlerinde Büyük Tüccarlar ve Armatörler / 1081
- Ümit Koç* Aşağı Meriç Havzası'nda Kırsal Ekonomiye İlişkin Tespit ve Deđerlendirmeler (937-1530 tarihli Muhâsebe-i Vilâyet-i Rûm-İli Defterine Göre) / 1097
- Zafer Karademir* Osmanlı Kültürel Çeşitliliğinin Ekonomiye Yansımaları: Yeniçağ Kadı Sicillerine Göre Sofya İktisadî Hayatında Müslim-Gayrimüslim Birlikteliđi / 1108
- Mustafa Nuri Türkmen* XVII. Yüzyılın İkinci Yarısında Osmanlı Devleti'nin Sağ Kanat Seferlerinde Yol ve Köprü İnşa ve Bakımlarına Rumeli'nin Katkısı / 1123
- Mustafa Nuri Türkmen* XVII. Yüzyılın İkinci Yarısında Osmanlı Devleti'nin Rumeli Sağ Kanat Seferlerinde Nakil Vasıtalarının Temini ve Buna Rumeli Halkının Katkısı / 1127
- Vahdettin Engin* Rumeli Demiryolları / 1136
- M. Esat Sarıcaoğlu* XIX. Yüzyılda Edirne'den İstanbul İçin Buđday Mubayaası (Mîrî ve Râyic Fiyat Uygulamaları) / 1148
- Mehmed Ganic-Adnan Pajević-Haris Hojkurić* Batı Balkan Ülkelerinde Ekonomik İyileşme ve Gelişme İçin Çatışma Sonrası Sorunlar ve Münasebetler / 1157
- Ali Cüneyt Çetin* Batı Balkan Ülkeleri Yenilenebilir Enerji Piyasasının Yatırım Fırsatları Açısından Deđerlendirilmesi / 1169

BALKANLARDA OSMANLI YÖNETİMİ

Genel İdarî Yapı

- Orban Kılıç* Kuruluşundan 18. Yüzyılın Sonuna Kadar Rumeli Eyaletinin İdarî Taksimatı / 1185
- Önder Bayır* Arşiv Belgelerine Göre Rumeli'de Osmanlı Yönetim Anlayışı / 1196
- Hanife Alaca* Osmanlı Devleti'nin XVI. Yüzyılda Rumeli'de Kurduğu İdarî Düzen: Prizren Sancağı / 1204
- Viorel Panaite* Haraçgüzarların Statüleri: XV. ve XVII. Yüzyıllarda Eflak Boğdan ve Transilvanyalılar Üzerine Bir Çalışma / 1210

Krastyo Yordanov 1528 /29 Tarihli Osmanlı Voynuk Kütüğüne Göre XVI. Yüzyıl Rumeli Voynuk Teşkilâtı ve İstabl-ı Âmire'deki Voynuk Hizmetinin Yapısı / 1221

Yasemin Beyazıt "Rabiâ'dan İnebahtı'ya" Rumeli Kadılık Rütbeleri / 1228

Abmet Köç XVIII. Yüzyılın İlk Yarısında Sarıprut Plankası'nın Yeniden İnşası ve Mübaşir Mehmed Ağa / 1237

Ali Fuat Örenç Balkanların Kapısı Ege Adaları'nda Osmanlı İdaresi (1830-1923) / 1248

A. Nükhet Adıyeye - Nuri Adıyeye Osmanlı Sistemi İçinde Girit Adası'nın Genel Çevreveden Farklılıkları, Bu Farklılıkların Gerekçeleri ve Algılanış Biçimleri / 1292

Sezai Balcı Sicil Defterlerine Göre Osmanlı Bürokrasisinde Selanikli Yahudiler / 1298

Vilâyet Sistemi

Aşkın Koyuncu Tuna Vilâyeti'nde Nüfus ve Demografi (1864-1877) / 1309

Mahir Aydın Doğu Rumeli Vilâyeti / 1355

ikinci cildin içindekiler

Sayı: 67

OSMANLI DÖNEMİ BALKAN ŞEHİRLERİ

Genel Bakış

Oğuz Kaan Bayrakdar Şehir, Osmanlı Şehri ve Balkan Şehri / 1389

Rıdvan Canım Osmanlı'nın Rumeli'deki Yedi Müstesna Güzeli / 1398

Mehmet Nuri Çınarcı Âşık Çelebi'nin Meşâ'irü's-şu'arısında Balkan Şehirleri / 1430

Edirne

Rıdvan Canım Osmanlı Medeniyetinde Muhteşem Bir Payitaht ve Bir Kültür Şehri Olarak Edirne / 1436

Gülser Oğuz 18. Yüzyılın İlk Yarısında Çekim Merkezi Edirne / 1460

Eren Akçiçek Raif Necdet (Kestelli)'nin Ufûl Adlı Eserinde Balkan Savaşı'nda Edirne'nin Sosyal Yapısı ve Osmanlı İmparatorluğu'nun Çöküşü ile İlgili Tespitleri / 1468

Selanik

Nesliban Ünal 16. Yüzyılda Selanik'in Sosyo-ekonomik Gelişim Dinamikleri /1474

Musa Şaşmaz 1903-1904 Yılları Nüfus Sayımına Göre Selanik Nüfus Tablosu Analizi / 1491

Üsküp

Eyüp Kul Üsküp Şehri'nin İdarî Yapısı, Mahalleleri ve Nüfusu (XVII. Yüzyıl) / 1504
Mehmet İnbacı XIX. Yüzyılda Üsküp Şehri ve Nüfus Yapısı / 1513

Manastır

Selçuk Duman Manastır Şehrinde Yaşayan Türklerin Sosyo-Kültürel Yapıları / 1522
Mehmet Günay - Mustafa Akbel 18. Yüzyıl Ortalarında Manastır Şehrinde Sosyal ve Ekonomik Hayat / 1530
Yüksel Nizamoğlu Manastır Vilayet Gazetesi Gözüyle Manastır (1907-1908) / 1542

Kırcaali

Emin Çarıkçı Kırcaali'nin Kuruluşu, Nüfus Yapısı ve Tarihi / 1559
Tevfik Ziyaeddin Akbulut Kırcaali / 1569
Durmuş Akalın XIX. Yüzyılda Balkanlarda Osmanlı Devleti ve Kırcaali / 1572

Ruşuk

Mehmet Topal Tuna'nın İncisi: Rusçuk / 1588
Meryem Kaçan Erdoğan XV. Yüzyılda Rusçuk'ta Demografik ve Sosyo-Ekonomik Yapı / 1604
Kamil Çolak Rusçuk'ta Asayiş Meselesi (1550-1700) / 1619

Belgrad

Uğur Kurtaran XVIII. Yüzyıl Osmanlı-Avusturya Antlaşmalarında Belgrad ile İlgili Hükümler / 1638

Drama

İsmail Arslan 19. Yüzyılda Osmanlı Sol Kolunda Bir Şehir: Drama / 1652

İşkodra

Ünal Taşkın Maarif Salnamelerinde İşkodra Vilayetine Ait Veriler / 1665

Köstendil

Durmuş Akalın XIX. Yüzyılda Osmanlı İdaresi Altında Balkanlar ve Köstendil / 1674

Vidin

Hava Selçuk Tuna Gazetesi'ne Göre 1865-1877 Yılları Arasında Vidin (Vidin'den Mektuplar) / 1695

İbrail

Ali Duymaz Türkülerde Kalmış Bir Balkan Hatırası: “Şehr-i İbrail” ve Türküleri / 1712

Kazâlar

Mehmet İnbaşı Kalkandelen Kazâsı (1455-1569) / 1719

Şenay Öztürk Yılmaz 564 Numaralı Şer’iye Siciline Göre Karaferye Kazâsı / 1735

İbrahim Etem Çakır Sarı Saltuk Baba’nın Diyârı: XVIII. Yüzyılın Ortalarında Babadağ Kazâsı / 1747

Ayla Efe Rumeli’de Bir Kazâ: Tekfurdağı 1845 / 1759

OSMANLI DÖNEMİ’NDE RUMELİ’DE DİN, TASAVVUF VE VAKIF ESERLERİ

Rumeli’de Din ve Tasavvuf

Metin İzeti Balkan Şehirlerinin Osmanlı ve Tasavvuf Paradigması / 1767

Abmet Yiğit XVI. Yüzyılın İlk Yarısında Rumeli Coğrafyasında Tekke-Zaviyelerin Dağılımı / 1775

İlhami Yurdakul Balkanlarda Hilâfetin Dinî-Siyasî Nüfuzu ve 1884 (1302) Tarihli Şeyhülislamlık Talimatnamesi / 1784

Serdar Ösen Balkanlarda Mevleviliğin Yayılması ve Kurulan Mevlevihaneler / 1799

H. Mustafa Eravcı Balkanlar’da Mevlevilik / 1815

Çazim Hadžimejlić Bosna-Hersek’te Tasavvuf / 1825

Kefayettin Öz Saraybosna’da Bir Anadolu Ereni: “Akhisar”lı Ayvaz Dede” / 1834

İsa Sülçevsi Kosova Arnavutlarında Mevlit Geleneği / 1845

H. Mehmet Günay Osmanlı Sonrası Bulgaristan Topluluğunun Dinî Hayatı / 1850

Rumeli’de Osmanlı Vakıf Eserleri

Önder Bayır Arşiv Belgelerine Göre Rumeli’deki Osmanlı Vakıfları / 1863

Mehmet Zeki İbrahimgil Balkan Ülkelerinde Osmanlı Eserleri Üzerine İstatistikî Durum / 1875

Mehmet Zeki İbrahimgil Kosova’daki Türk Eserleri / 1906

Gülberk Bilecik Sofya’da Günümüze Ulaşan Osmanlı Mimari Eserleri / 1916

Mevlüt Dede Bir Balkan Şehri Olan Ohri’de XVII-XVIII. Yüzyıl Vakıf-Sosyal Hayat İlişkisine Dair Birkaç Örnek / 1927

Meral Bayrak Ferlibaş Rusçuk’ta Osmanlı Kültür Varlıkları: Dinî ve Hayrî Kurumlardan Bazıları / 1933

Ayhan Çetin Bulgaristan’ın Kırcaali Bölgesi’ndeki Türk Yapıları / 1946

Mehmet Emin Yılmaz Evliyâ Çelebi’den Günümüze Peçuy’da Türk Mimari Eserleri / 1950

- Murat Kocaaslan - H. Ahmet Arslantürk* Padişah İçin Hazırlık: 1067-1068 (1956-58)
Yıllarında Edirne Sarayı'nda Onarımlar ve Yeni Mekânlar / 1962
- Murat Kocaaslan - H. Ahmet Arslantürk* Sultan II. Mustafa Saltanatında Edirne
Sarayı: 1696-1698 Harem Tamirâtları / 1974
- Murat Kocaaslan* Düşmanlarımıza Bâ'is-i Helecân Vermek: Edirne Yeni Saray'ı
Tamir Etmek / 2004
- Reyhan Şahin Allahverdi* Üsküp Burmalı Cami Tamir Projesi ve İnşaat Keşif
Defteri / 2016
- Naciye Altaş* Makedonya Radanya Köyü Mahmut Ağa Camii ve Restorasyon
Çalışmaları / 2024

BALKANLARDA KÜLTÜR, SANAT, TÜRKÇE VE EDEBİYAT

Balkanlarda Kültür ve Sanat

- Zeynep Sözen* Osmanlı Kültürünün Eflak ve Boğdan'ın Yaşamına Etkisi / 2035
- Ćazim Hadžimejlić* Bosna Hersek'teki Kültür, Bilim ve Eğitim Üzerindeki Osmanlı
Etkisi / 2045
- İbrahim Tatarlı* Bulgaristan'da Türk Halk Kültürü / 2051
- Gonca Kuzay Demir* Kosova Türklerinin Ölüm Öncesi İnanma ve
Uygulamaları / 2062
- Kadriye Türkan* Balkan Türk Masallarında, Şamancıl Sağaltım Yöntemleri / 2069
- Jernej Mlekuz* Burek, Nein, Danke! (Börek mi, Hayır Teşekkürler!) Göçmen Bir
Yemeğin Hikâyesi ve Milliyetçi Bir Konuşma / 2077
- Nedim Emin* Balkanlar'daki Türk Dizilerinin Derin Etkisi / 2096
- Sibel Paşaoğlu* Balkanlarda Geleneksel Müzik, Türler, Çalgılar, Müzikal-Kültürel
Etkileşim, Etnik Kod ve Anlamlar Üzerine / 2099
- Abas Jahjai* Makedonya'da Bektâşi Müsikisi / 2137
- Nezibe Şentürk - Naka Niksiç* Geleneksel Boşnak Müziğinde Türk Halk
Türküleri / 2143
- F. Gülay Mirzaoğlu* Anadolu ve Balkan Coğrafyasında Çoban Türküleri / 2150
- Mustafa Gürbüz Beydiz* Balkanların Osmanlıya Ait Sessiz Yelkenlileri / 2166

Balkan Türkçesi

- Bilgehan Atsız Gökdağ* Balkanlarda Türkçenin Genel Görünümü / 2178
- Gürer Gülsevin* Rumeli Türkçesi Çerçevesinde Türk ve Balkan Dillerinin
Etkileşimi / 2191
- Abidin Karasu* Asırlar İçinde Balkanların Barış ve İstikrar Dili "Türkçe" / 2201
- Abmet Günşen* Balkanlarda Türkçe: Balkan Türk Ağzlarının Söz Dizimi
(Makedonya ve Kosova Türk Ağzları Örneği) / 2215
- Fabrinnisa Bilecik* Balkan Mânilerinin Dili / 2234

- Suzan D. Canbasi - Esin Hüdaverdi* Avrupa'nın Güney Doğusunda Yaşayan Türkler ve Dilleri / 2250
- Victor A. Friedman* Makedonya ve Civar Bölgelerde Balkan Türkçesi / 2255
- Mehmet Turgut Berbercan* Diyalektolojik Bir İnceleme: Romanya Tatarcası (Romanya Tatar Ağzları) / 2267
- Meral Demiryürek* Edith Durham'ın "High Albania" Adlı Eserinde Türk Dil ve Kültürü / 2278
- Nevzat Özkan* Gagavuz Türkçesi / 2287
- Nebabat Sülçevsi* Batı Balkanlarda Türkolojinin Durumu / 2302
- Eraslan Candan* Kuzey Yunanistan'da Değiştirilen Türkçe Yer Adları Üzerine / 2309
- Mustafa İbrahimî* Balkan Halklarında Streotipler, Mitler, Kimlikler ve Diller Arasındaki İlişki / 2316
- Senem Akyol* Manisa ve Balkanlar (Manisa'da Yerleşik Balkan Göçmenleri Örnekleme Üzerinden Oğuz Türklerinin /Türkçesinin Balkan Yapılanmalarına Dair Tespitler) / 2323

Balkanlarda Edebiyat

- Mitat Durmuş* Ömer Seyfettin'in Anlatılarında Ontolojik Güven ve Bellek Alanı Olarak Balkan Coğrafyası ve Vatan / 2358
- Mubittin Eliaçık* Bayerische Staatsbibliothek Türkçe Yazmalarının Balkanlı Kâtipleri / 2368
- Ramazan Ekinçi* Hayrabolulu Hasib ve Eserlerinden Örnekler / 2373
- Nevzat Özkan* Bulgaristan'da Türk Dili ve Edebiyatı / 2386
- Hayriye S. Yenisoş* Bulgaristan Türk Edebiyatına Bir Bakış / 2396
- Hüseyin Mevsim* Balkanlardan Aykırı Bir Örnek: Bogdan Filov / 2405
- Atıf Akgün* Bulgaristan Türkleri Edebiyatında Nadiye Ahmet ve Çocuk Hikâyeleri Üzerine Bir İnceleme / 2409
- Abmet Altay* Osmanlı Döneminde Bulgaristan'da Kütüphaneler / 2423
- Vicdan Özdingiş* Şu'arâ Tezkirlerine Göre Prizrenli Şairler / 2429
- Gonca Kuzay Demir* Kosova Türklerinin Çocuklarına Fısıldadıkları Büyülü Sözler: Ninniler / 2442
- Erdem Can Öztürk* Vardar Yenicesi Şairlerinin Coğrafya Tasavvurları ve Balkanlar / 2453
- Âdem Ceyhan* Vardarlı Abdülhâdi'nin Hz. Ali'ye Ait Yüz Söz Üzerine Şerhi / 2461
- Satı Kumartaşlıoğlu* Makedonya'da Anlatılan Nasrattin Hoca ve İtar Peyo Fıkraları Üzerine / 2482
- Filiz Mebmetoğlu* Manastır (Bitola) Kenti Halk Şarkılarında İlginç Bir Kişilik: "Papaz Nikola" / 2492
- Ćazim Hadžimejlić* Bosna-Hersek'te Gazi Hüsrev Bey Kütüphanesi'nde Üç Nadir El Yazma Kitap / 2498
- Râsib Erkul* Bosnalı Sâbit ve Manisalı Birri'nin Prut Savaşı Kasideleri Üstüne / 2503
- Hülya Argunşah* Gagauz Edebiyatı / 2510

Raşit Koç Çocuk Edebiyatı Türü Olarak Ninniler ve Balkanlar Çocuk Edebiyatında Ninni Örnekleri / 2529

Ali Kozan - Mehmet Yusuf Çelik Türk-İslam Kültüründe Kesikbaş Destanı ve Balkanlardaki Yansımaları / 2536

üçüncü cildin içindekiler

Sayı: 68

BALKANLARDAN KOPUŞ VE SİYASÎ GELİŞMELER

Osmanlı'nın Balkanlardan Çözülmesi

- Ilena Căzan* İstanbul'un Habsburglu Diplomatları (1628-1644) ve Osmanlı İmparatorluğu ile Avusturya Hanedanı Arasında Elçi Teatisi / 2573
- Mustafa Güler* Zülfikar Paşa'nın Avrupa Macerası ve Şehadeti (1688-1696) / 2589
- Tatjana Katić* Viyana Savaşı'ndan Sonra Sırbistan (1683-1699) / 2598
- Türkan Polatçı - Hilal Çiftçi* 18. Yüzyılda Balkan Diplomasisinin Üç Cephesi: Osmanlı-Avusturya-Rusya / 2608
- Hüseyin Emiroğlu - M. Faruk Çakır* Sanayi Devrimi'nin Osmanlı Devleti'nin Balkan Topraklarında Yaşayan Halklar Üzerinde Etki ve Sonuçları / 2618
- Hüseyin Emiroğlu* Fransız Devrimi'nin Osmanlı Devleti'nin Balkan Topraklarında Yaşayan Halklar Üzerinde Etkisi ve Sonuçları / 2637
- Bayram Bayrakdar* 19. ve 20. Yüzyıl Dönemecinde Balkanlar'ın Uluslararasılaştırılması ya da Büyük Güçler, Kongreler ve Osmanlı İmparatorluğu / 2658
- Cihan Özgün* Şark Meselesi'nin Gölgesinde Düzen ve Değişim: XIX. Yüzyılda Balkanlar / 2666
- İlhan Ekinci* Uluslararası Nehir Hukuku'nun Tuna'da Uygulanması (Tuna Komisyonu) / 2689
- Danko Leovac* Osmanlı İmparatorluğu ve Birinci Balkan İttifakı (1866-1868) Askerî Güç Meselesi / 2703
- Turban Ada* 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı Sonrası Makedonya Üzerindeki Hâkimiyet Mücadelesi / 2713
- Hayri Çapraz* 93 Harbinde Çarlık Rusyası Görevlilerinin Günlükleri / 2721
- Bülent Akyay* 93 Harbi Sırasında Türk-Yunan Sınırdaki Askerî Durum Üzerine Bir İngiliz Subayın Raporu / 2729
- M. Murat Hatipoğlu* 1897 Osmanlı-Yunan Harbi ve Yunanistan'ın Makedonya Politikası / 2743
- A. Gül Tokay* Osmanlı-Bulgaristan İlişkileri (1878-1908) / 2752

Balkanlar ve Rusya

- Hasan Demiroğlu* XVII. ve XVIII. Asırlarda Çarlık Rusyası'nın Balkan Siyaseti / 2763

- Feyzullah Uyanık* Osmanlı Eflak ve Boğdan'ında Rus Nüfuzunun Kurulması / 2780
Tabir Sevinç 1739 Belgrad Anlaşması'nda Sınır Belirleme Çalışmaları ve Rus Esirlerin Serbest Bırakılması / 2792
Hasan Demiroğlu Fransız İhtilali Sonrası Çarlık Rusyası'nın Balkan Siyaseti / 2807
Hasan Demiroğlu Yunan İsyanı'nda Çarlık Rusyası'nın Ortodoks Birliği Siyaseti / 2818

Balkanlarda İsyenlar ve Ulusçuluk

- Hüseyin Emiroğlu* Balkan Yarımadasında Ulus-Devlet İnşası Sürecinin Yol Açtığı İttifaklar ve Sonuçları / 2825
Serap Toprak 19. Yüzyıl Milliyetçilik Çıkmazında Rumlar / 2841
Hamiyet Sezer Mora İsyani ve Yunanistan'ın Bağımsızlığı (1821-1829) / 2865
Songül Ulutaş 1821 Mora İsyani ve Dramalı Mahmut Paşa / 2873
Meral Bayrak Osmanlı Arşivleri Işığında Rum İsyani Sırasında Avrupa Devletlerinin Tutumu / 2890
Zekeriya Türkmen Girit Adasını Osmanlı İdaresinde Ayırma Çabaları: Yunan İsyaniını Takip Eden Dönemdeki Gelişmeler (1821-1869) / 2908
Abdülhamit Kırmızı Makedonya 1903 / 2922
Meltem Begüm Saatçi XIX. Yüzyıl Sonunda Makedonya Sorunu ve Makedonya'da Kurulan Örgütler / 2929
Abmet Eyicil İşkodra İsyani / 2941
Mehmet Beşirli Osmanlı Sancağı'nın Manastır Konsolosu Filippo Bernardi Tarafından İndirilmesi Hadisesi -1911 / 2994
Abidin Temizer Karadağ'da Osmanlı Hâkimiyetine Dair / 3006
Mehmet Bülent Uludağ - Soner Karagül Ulus-Devletten Avrupa ile Bütünleşmeye Romanya ve Bulgaristan'ın Siyasal Dönüşümleri / 3016

Balkanlarda Kilise Kavgaları, Patrikhane ve Misyonerler

- Hale Şıvgın* Osmanlı Arşiv Belgelerine Göre Balkan İttifaklarının Önce Kiliseler ve Çeteler Arasında Başlaması / 3033
Salib İnci Balkanlarda Mezhep Kavgaları ve Kiliselerin Nüfuz Mücadelesi / 3040
Bülent Atalay I. Balkan Harbi'nin Malûm Müsebbibi Kiliseler ve Mektepler Meselesine Dair Farklı Bir Mütalaa / 3052
Necla Atalay XX. Yüzyıl Başlarında Balkanlar'da Fener Patrikhanesi ile Diğer Ortodokslar (Sırp, Ulah ve Arnavut) Arasındaki Kilise Mücadeleleri / 3062
Bülent Atalay Fener Rum Ortodoks Patrikhanesi'nin Siyasî Faaliyetleri / 3072
Salib İnci Heybeliada Ruhban Okulu Mezunları ve Balkanlardaki Etkileri / 3088
Rıfat Günalan 16. Yüzyıl Maliye Ahkâm Defterlerinde Gayr-ı Müslimler ve Rumeli'nde Bir Patriklik (Ohri Patrikliği) / 3099
Gülbadi Alan Avrupa Türkiyesi Misyonunda Amerikan Protestan Misyonerlerinin Teşkilatlanması ve Eğitim Faaliyetleri / 3108

I. ve II. Meşrutiyet

- Fevzi Demir* Balkanları Bir Araya Getiren İlk Demokratik Kurum: Osmanlı Meclis-i Mebusanı ve Balkanlı Temsilcileri / 3131
- Abmet Oğuz* I. Meşrutiyet Meclisi'ne Balkanlardan Seçilen Mebuslar ve Faaliyetleri Hakkında Bir Değerlendirme / 3136
- Şabın Doğan* Rus Diplomatik Yazışmalarında II. Meşrutiyet'in İlanı Arifesinde Rumeli ve Hürriyet'in İlanı / 3144
- Satılmış Gökbayır* Balkanlarda Özgürlük Ateşi: II. Meşrutiyet'in İlanı / 3167
- Bayram Bayrakdar* II. Meşrutiyet Dönemi'nde Subayların Siyasette İşgaline Engel Olmak İçin Yapılan Uygulama Hakkında Bir Değerlendirme / 3172
- Bülent Özdemir - Esin Özgül* 31 Mart Hadisesi ve Balkanlar / 3180
- Cezmi Eraslan* II. Meşrutiyet Döneminde Osmanlı Devleti'nin Arnavutlara Yönelik Politikaları Üzerine Bazı Tespitler / 3201

Balkanlarda Komitacılık, Jöntürkler ve İttihatçılar

- H. Ömer Budak* Balkanlarda Komitecilik ve İttihat Terakki Cemiyeti / 3208
- Mehmet Çanlı* Balkanlarda Komitacılık, Çetecilik ve Siyasî Af (1908-1913) / 3218
- Ercan Uyanık* İttihat ve Terakki'nin Gelişiminde Osmanlı Balkanları'nın Rolü: "İhtilal Makedonya'da Başlar" / 3220
- Abmet Yüksel* Tanzimat Bürokratlarının Rumeli'de Eşkıyalıkla İmtihanı / 3228
- Gazmend Şhpuz* Arnavutlar ve Jöntürkler Devrimi / 3260
- Mevlüt Yağrak* Ohri'den Mecideye'ye Doktor İbrahim Temo / 3270
- Osman Akandere* Balkanların Yetiştirdiği Bir Komitacı: Dramalı Rıza Bey'in Balkan ve I. Dünya Savaşı Yıllarındaki Hizmetleri / 3274
- Emin Onuş* Rumeli'li Bir Jöntürk: Manastırlı Behâe'd-Dîn Bey ve Eyyâm-ı Girizân Adlı Eserleri / 3285

Balkanlarda Sona Doğru

- Mevlüt Çelebi* Rumeli'ye Veda Ederken Sultan Reşad'ın Kosova'yı Ziyareti / 3291
- Necdet Hayta* Ege Adaları Meselesi ve Ege Adalarının Türk Hâkimiyetinden Çıkışı / 3299
- Mithat Atabay* Osmanlı İmparatorluğu'nun Balkanlara Veda Ederken Denizlerdeki Son Başarısı: İmroz Deniz Savaşı / 3308
- Halil Erdemir* Alman Dışişleri Arşiv Kaynaklarında Büyük Savaş Öncesi Balkanlarda Yahudi Faaliyetleri / 3314
- Esra S. Değerli* Balkanlarda İngiliz Propagandası: Bulgaristan Örneği / 3328

BALKAN SAVAŞLARI

Genel Değerlendirme

- Kemal Yakut* Balkan Savaşı Öncesinde Savaş ve Toplum: "Müzaheret Mitingleri" / 3341

- İhsan Burak Birecikli* Bir Balkan Komitesinin I. Balkan Savaşı'ndan Önceki Provokasyonu: Koçana Pazarı'na Bombalı Saldırı / 3354
- Hikmet Öksüz* Osmanlı Devleti'nin Birinci Dünya Savaşı Öncesi Balkanlarda Yaşamış Olduğu Siyasal Süreç / 3382
- Murat Kılıç* Türk Millî Bilincinin "İlkah Devresi": Balkan Savaşları / 3394
- Turan Akkoyun* "Acıklı, Yağmurlu" Balkan Felaketi: İçtimaî Bir Nazariye / 3405
- Oğuz Kaan* Balkan Savaşları'nda Osmanlı'nın Siyasal Durumu: İktidar Muhalefet İlişkisi / 3414
- Gülriban Ölmez Kıyıcı* Balkan Savaşları'nda Balkan ve Anadolu Kadını / 3428

I. ve II. Balkan Savaşları

- Abmet Halaçoğlu* Balkan Savaşları (1912-1913) / 3435
- Tarık Özçelik* Fotoğraflarla I. Balkan Savaşı / 3450
- Nevzat Artuç* Cemal Paşa'nın Birinci Balkan Savaşları ile İlgili Önemli Tespitleri / 3474
- Rıza Filizok* Ömer Seyfettin'in Balkan Savaşı Günlüğü / 3482
- İsmet Türkmen* İngiliz Savaş Muhabiri Ellis Ashmead Bartlett'in I. Balkan Harbi'ne Dair Değerlendirmesi / 3488
- Serdar Sakin* Edirne Müdafii Mehmed Şükrü Paşa / 3494
- Sercan İhsan Ürkmez* Balkan Savaşları'nda Edirne / 3504
- Ömer Obuz* Edirne'nin Düşüşü ve Kamuoyundaki Yankıları / 3519
- V. Türkan Doğruöz* Bir Bulgar Gazetecinin Gözünden I. Balkan Savaşı'nda Kırkkilise (Kırklareli) Muharebeleri / 3528
- Mustafa Balcı* Balkan Harbi'nde Selanik Cephesi ve Hasan Tahsin Paşa / 3540
- Pakize Yönter Sağun* Balkan Harbinde Yanya (1912-1913) / 3549
- Yücel Yiğit* II. Balkan Savaşı ve Kuşçubaşı Eşref / 3567

Balkan Savaşlarının Sonuçları

- Cemalettin Taşkıran* Sebep ve Sonuçları ile Balkan Harbi / 3584
- Suat Zeyrek* Balkan Savaşı'nda Askerî Başarısızlıkların Genel Bir Değerlendirmesi / 3594
- Suat Zeyrek* Balkan Savaşı'nın Sorumlularını Cezalandırma Girişimi: Divân-ı Âli / 3602
- Abmet Ali Gazel* Balkan Harbi Nedeniyle Ahmet Muhtar ve Kamil Paşa Hükümetleri Hakkında Açılan Meclis Soruşturması / 3619
- Ş. Adnan Şenel* Savaşa Katılan Komutanların Kaleminden Balkan Bozgununun Sebepleri / 3660

Balkan Savaşı Hatıraları ve Balkan Şehitleri

- Ali Birinci* Balkan Harbi Hakkında Müşir Tatar Osman Paşa'nın İmzasız ve Uzaktan Bir Raporu / 3669

- Ali Ulvi Özdemir* Anılara Göre Balkan Savaşları Döneminde Osmanlı Devleti'nde Oluşan Çöküntünün Kimi Görünümleri / 3704
- Fazıl Gökçek* Fatih Kerimi'nin Balkan Savaşı İzlenimleri / 3730
- Nilifer Gökçe - Mevlut Yaprak* Dr. Rıfat Osman, Rakım Ertür ve Dağdevirenzade Mustafa, Şevket Bey'in Hatıralarında Balkan Savaşı / 3737
- Naci Şahin* Balkan Harbinde Şehit Olan Yozgatlılar / 3746
- Naci Şahin* Balkan Savaşında Şehit Olan Afyonkarahisarlılar / 3760
- Nilifer Gökçe* Tosyavizade Dr. Rıfat Osman Bey'in Anılarından Balkan Savaşı'nın Sonunda Bulgarların Edirne'ye Girişlerinde İlk Şehit Düşenler /3772

dördüncü cildin içindekiler

Sayı: 69

BALKANLARDA SOYKIRIM, MEZÂLİM, GÖÇLER VE MÜBADELE

Balkanlarda Soykırım, Katliam ve Mezâlim

- Abmet Halaçoğlu* Bulgar Mezâlimi / 3805
- İsmet Türkmen* Carnegie Vakfı Uluslararası Komisyon Raporu'na Göre Balkan Savaşları / 3815
- Zeki Çevik* Balkan Savaşları'nda Bulgaristan Yönetiminin Türk Nüfusa Yönelik Uyguladığı Politikalar / 3829
- Eftal Irkışatal* J. E. Blunt'ın İngiltere Hükümeti İçin "Rumeli'nin Ruslar Tarafından İşgalinin Etkileri Üzerine" Hazırladığı Gizli Raporla Zikredilen Katliama Maruz Kalmış Bazı Türk Köyleri / 3845
- Sübeyl Çobanoğlu* Sürgün ve Soykırımla Kaybedilen Vatan, Balkanlar / 3858
- Rıza Bağcı* Balkan Türklerine Yapılan Bulgar Zulmünün Ömer Seyfettin'in "Beyaz Lale" Hikâyesine Yansıması / 3871
- Merve Suna Özel* Balkan Coğrafyasında Göçler, Ölümler ve Travmalar / 3879
- Demet Yener* Balkan Savaşlarında Bulgaristan'da Yaşayan Türklere Yapılan Mezâlim / 3892
- Nevin Türker Yıldız* Bulgaristan Türklerine Uygulanan Asimilasyon ve 1989 Göçü / 3900
- Ufuk Süslü* Bosna Savaşı'nın ve Soykırımı'nın Anatomisi, "Podrinje Projesi" / 3908

Rumeli Göçleri ve Göçmenleri

- H. Yıldırım Ağanoglu* 1687'den Günümüze Rumeli'den Türk Göçlerinin Genel Değerlendirmesi / 3917
- İbrahim Sezgin* Osmanlıların Rumeli'ye Geçişi ve İlk Fetihler / 3948
- Ali Fuat Öreng* İlk Yunanistan Muhacirlerinin Sorunları (1829-1844) / 3954

- Raif Kaplanođlu* Türklerin Unutmak İstediği Büyük Acılar: Rumeli'den Bursa'ya Göçler / 3978
- Tufan Gündüz* Bosna-Hersek'ten Osmanlı Topraklarına Göçler ve İlk Göçmenler (1879-1908) / 4044
- Mehmet Demirtaş* 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı Nedeniyle Osmanlı Memleketine Gelen Balkan Göçmenleri / 4055
- Yusuf Sarııay* Cumhuriyet Döneminde Balkan Ülkelerinden Ankara'ya Yapılan Göçler /4061
- Kadir Şeker* 1923-60 Arası Bulgaristan'dan Türk Göçleri ve Göçmenlerin Türkiye'de Karşılaştıkları Problemler / 4077
- Zebra Arslan* Türk-Bulgar İlişkileri Çerçevesinde Türkiye'nin Bulgaristan'da Yaşanan Gelişmelere ve Bulgaristan Türklerine Yönelik Politikası (1823-1950) / 4085
- Bülent Yıldırım* Bulgaristan'daki Müslüman Türk Azınlığa Baskılar ve Göç (1934-1939) / 4095
- Ufuk Erdem* Ankara-Bükreş-Sofya ve Londra Hattında Bulgaristan ve Romanya'dan Soydaş Göçü (1935-1936) / 4103
- Kadir Şeker* Romanya Büyükelçisi Hamdullah Suphi Tanrıöver'in Raporları ile 30-40 Yılları Arasında Romanya'da Yaşayan Türklerin Karşılaştığı Sorunlar ve Türkiye'ye Göçleri / 4109
- Necat Çetin* Torbalı Nüfus Esas Defter Kayıtlarında Rumeli-Balkan Göçleri [R(umi). 1321-1338-M(iladi). 1905-1922)] / 4119
- Zeşir Kadriu* 1950-1990 Yılları Arasında Arnavutların Türkiye'ye Göçü / 4146
- Sabit Dokuyan* Bulgaristan Türklerinin İkinci Dünya Savaşı Ardından Anadolu'ya Göçleri / 4154
- Erdem Çanak* Bulgaristan Türklerinin Kadırlı'ye İskânı (1951) / 4163
- Abdullah Soykan - Emin Atasoy* Bulgaristan Türklerinin Son Büyük Göç Dalgasının Etki ve Yansımaları / 4172
- N. Aslı Şirin Öner* 1989 Göçü ve Türkiye'nin İzlediğı Politika / 4186
- Sevim Hacıoğlu* Göçmen /Vatandaş Konularında Değişen Algılar (1989 Bulgaristan Göçmenleri Örneğı) / 4195

Mübadele

- Evangelia Balta* Son On Beş Yılda Nüfus Mübadelesi Üstüne Yunan Tarihyazımının Üretimi / 4202
- Ferhat Berber* Erken Cumhuriyet Döneminde Muhacir İskân Faaliyetlerinin Hukukî Zemini / 4212
- Ercan Çelebi* Yunanistan'dan Ahali Mübadelesi Suretiyle Gelen Mübadiller İçin Açılan Misafirhaneler: Mahiyet ve Faaliyetleri Bakımından Bir Değerlendirme / 4220
- Ercan Çelebi* Yunanistan'dan Gelen Mübadillere Sunulan Sağlık Hizmetleri: Hilâl-i Ahmer İmdat Sihî Heyetleri ve Faaliyetleri /4226
- Bayram Akça* Türk-Rum Nüfus Mübadelesi ve Muğla Örneğı /4231
- Cabide Zengin Atabay* Mübadele: Türkiye ve Yunanistan Arasında Nüfus Değişimi ve İstanbul Basınına Yansıması / 4245

- Muzaffer Çandır* Cumhuriyet Döneminde Yaşanan Mübadele Hareketleri
Bağlamında Kobakizade İsmail Hakkı Bey'in "Bir Mübadilin Hatıraları"
İsimli Kitabı / 4255
- Harun Doğruyol* 1990 Sonrası Türk Romanında Türk-Yunan Mübadelesi /4262
- Can Bağcı* "Hasret" Romanında Ayrılık Olgusu / 4288
- Mithat Atabay* 2510 Sayılı İskân Kanununun Çerçevesinde Romanya ve
Bulgaristan'dan İntepe (Erenköy)'e İskân Edilen Göçler / 4294
- Necat Çetin* Torbalı Nüfus Esas Defter Kayıtlarında Rumeli-Balkan (Mübadile,
Romanya-Bulgaristan) Göç Kayıtları (1927-1940) / 4299

BALKAN ÜLKELERİ BÖLGELER VE HALKLAR

Bulgaristan

- Arzu Taşcan* Bulgar Millî Bilincinin Doğuşunu ve Gelişmesini Besleyen İç
Faktörler /4349
- Vedat Gürbüz* Erken Dönem Bulgar Milliyetçiliği / 4368
- Yasemin Avcı* Bulgaristan Kralı I. Ferdinand'ın İstanbul Seyahati (1910) / 4385
- Cengiz Hakov* 1913'de İstanbul'da İmzalanan Bulgar-Türk Antlaşması ve
Bulgaristan'da Türk-Müslüman Nüfusun Hakları / 4394
- Erhan Vatansever* Prenslük ve Krallık Dönemlerinde Bulgaristan Türklerinin Hakları
(1878-1944) / 4399
- Hüseyin Memişoğlu* Bulgaristan Türklerinin Sosyo-Ekonomik ve Kültürel
Yapısı / 4410
- Kader Özlem* Asimilasyon, Göç ve Demokratik Dönem Azınlık Sorunları
Bağlamında Bulgaristan Türkleri / 4423
- Muammer Nurlu - Mehmet Emre Çelik* Bulgaristan'da Demokrasi Döneminde
Türkçe Öğretimi Meselesi / 4431
- Bayram Çolakoğlu* Bulgaristan'da Türkçe Eğitimin Serencamı / 4439
- Hüseyin Memişoğlu* Türk Harf İnkılâbı'nın Bulgaristan Türklerine Yansıması / 4445
- Hüseyin Memişoğlu* Bulgaristan'da Türk Muallimler Birliği Cemiyeti'nin Kuruluşu,
Amacı ve Çalışmaları (1906-1934) / 4469
- Buket Ünal* Türkiye-Bulgaristan İlişkileri / 4502

Yunanistan

- Mithat Atabay* Türkiye ile Yunanistan Arasında Lozan'dan Arta Kalan Sorunlar ve
Çözümleri / 4517
- Güler Yarcı* Yunanistan'ın Ermeni Politikası ve Atina Hınçak Komitesi / 4523
- Azmi Yıldırım* Rum Çetelerinin Türklere Karşı Faaliyetleri (1912-1922) / 4546
- Mustafa Turan* İzmir'in Yunanlılar Tarafından İşgali (15 Mayıs 1919) / 4559
- Metin Ayışığı* Unutulan Soykırım: Batı Anadolu'da Yunan Mezalimi / 4570
- Selçuk Ural* Yunan Mezaliminin Uluslararası Alanda Tescili / 4588
- Ömer Erden* Türk-Yunan İlişkilerinde Düşmanlıktan Dostluğa Karşılıklı İlk
Ziyaretler / 4603

Alaeddin Yalçınkaya Türk-Yunan İlişkilerindeki Sorunlarda Yunanistan'ın Üçüncü
Ülkeler ve Örgütler Stratejisi / 4621

Galip Alçitepe Yunanistan'ın Türkiye'ye Yönelik Terör Faaliyetlerine Desteği
Hakkında Bir Çalışma / 4630

Fatma Çoban Soğuk Savaş Sonrası Dönemde Rusya-Yunanistan İlişkileri / 4638

Batı Trakya

Mehmet Müezzinoğlu Batı Trakya Türkleri / 4646

Burcu Çalıkusu Aykanat Garbî Trakya Hükümet-i Muvakkatesi / Batı Trakya Geçici
Hükümetinin Kurulması ve Sona Ermesi / 4650

Emine Gümüüşsoy Gümüüşine'nin İdarî Yapısı ve Nüfusu (1831-1900) / 4665

Hikmet Öksüz Batı Trakya'dan Türkiye'ye Göç (1923-1950) / 4678

Metin Ayışığı Dünden Bugüne Batı Trakya Meselesi / 4694

Zerrin Balkaç Batı Trakya Türkleri / 4719

Fatih Demir "Bölgeler Avrupası" Kavramı Açısından Batı Trakya / 4742

Turgay Cin Yunanistan'da Müslüman Türk Azınlığın Sorunları, Türk-Yunan Dengesi
ve Çözüm Yolları / 4753

Ali Hüseyinoğlu Balkanlarda Azınlıklar ve Siyasal Katılım Hakkı: Batı Trakya
(Yunanistan) Örneği / 4777

Nurettin Gülmez - Melih Akdeniz Kıbrıs Barış Harekâtı'nın Batı Trakya Türkleri
Üzerine Etkileri / 4787

Makedonya

Esat Arslan Kimlikleşme ve Kültürel Kimlik Oluşumunda Makedonya / 4794

Özlem Şahin Ulus Devletler, Komitacılık ve Büyük Devletler Üçgeninde
Makedonya / 4807

Necati Çayırılı Makedonya Türkleri / 4821

Sorin Mitulescu Balkanlarda Ulusal Kimliğin Yeniden Tanımlanması ve
Küreselleşme, Makedonya ve Makedon Rumenlerinin Kimlik İnşası-
Rumen Bakış Açısı / 4835

Sezai Özçelik Kolektif Güvenlik, Önleyici Barış Gücü Konuşlandırma ve
Makedonya Çatışması Analizi / 4844

Gözde Kılıç Yaşin Balkanlar'da Soğuk Savaş Sonrasının Devlet Modeli Makedonya
Örneği / 4853

Sevin Arslan Makedonya'da Yayınlanan İlkokul Tarih Kitaplarında Türkler / 4862

Gönül Tezcan Makedonya'da İstikrar, Balkanlar ve Avrupa'da İstikrar / 4871

Hüseyin Bürge Evlâd-ı Fâtihan Diyarı Balkanlar / 4882

Arnavutluk

Mehmet Demiryürek XVIII. Yüzyılda İki Sicilya Krallığı'nın Arnavutluk
Konsolosluğu / 4884

- Febari Ramadani* Avusturya-Macaristan Krallığı ve İtalya'nın Arnavut Sorunu Hakkındaki Duruşu (Ekim-Kasım 1912) / 4897
- Rafet Kuş* "Kartalın Oğlu" - Berlin Kongresi (1878)'nden Londra Konferansı (1913)'na kadar Arnavut Milliyetçiliğinin Gelişimi / 4905
- Mustafa Gençoğlu* Osmanlı Devleti'nin İşkodra Vilayeti'ndeki Eğitim Politikası (1876-1908) / 4919
- Rafet Kuş* İkinci Dünya Savaşından Sonra Arnavutluk-SSCB İlişkileri ve Sosyalist Arnavutluk'un Dış Politikası / 4928
- Ali Özkan* Arnavutluk'ta Komünizm ve Enver Paşa / 4941
- Tayfun Atmaca* 1990-2013 Yılları Arasında Arnavutluk'ta Siyasal Hayat / 4964
- Seniha Gülderen Krasniqi* Bir İngiliz Şairin Gözünden Bir Balkan Ülkesi / 4982
- Ercan Haytoğlu* İtalya'nın Balkan Paketi'ne Bakışı ve Arnavutluk ile İlişkileri (1930-1934) / 4988

Kosova

- Ergin Jable - Cevdet Şanlı* Osmanlı Sonrası Kosova Türklerinin Temel Sorunları / 4999
- Ergin Jable* Kosova Türklerinin Dil(sizliği) ve Hak(sızlık)ları / 5008
- Didem Ekinci* Balkanlarda Sırp ve Arnavut Milliyetçiliği Arasında Kosova Türkleri / 5013
- Mehmet Öcal* Kosova: Bir Etnik Sorunun Anatomisi / 5023
- Adem Ölmez* Osmanlı Devleti'nin Kosova'da Kan Davalarını Önleme Çalışmaları (1878-1912) / 5036
- Hüseyin Emiroğlu* Kosova'nın Statüsü Sorunu ve Çözüm Olasılıkları / 5045
- Alptekin Molla* Soğuk Savaş Sonrası NATO Askerî Müdahaleleri ve Türkiye'nin Rolü: Kosova Krizi ve Müdahale Süreci / 5059
- Fatma Çoban* Kosova Meselesi ve Çin'in Tutumu / 5076
- Suzan Canbasi - Serdan Kervan* Kosova İlköğretiminde Türkçe Dersi Öğretim Programlarında Gelişmeler ve Değişmeler / 5082

beşinci cildin içindekiler

Sayı: 70

Sırbistan, Yugoslavya

- Hüseyin Emiroğlu* Yugoslavya'nın Dağılma Sürecinde Trans-Atlantik Dış Politika Parametreleri (1990-1995) / 5123
- Liliana Boscan Altın - Ömer Metin* Romanya ve Sırp-Hırvat-Sloven Krallığı: Diplomatik Savaşın Kraliyet Bağlantısına (1919-1929) / 5142
- Mithat Atabay* Yugoslavya'nın Dağılması ve Türkiye'nin İzlediği Dış Politika / 5154
- Demet Yener* Yugoslavya'da II. Dünya Savaşı'nda Ustaşa, Çetnik ve Partizan Mücadelesi / 5162

Arda Özkan Balkanlarda Umutları Yeşerten Hukukî Bir Mekanizma: Eski Yugoslavya Uluslararası Ceza Mahkemesi / 5174

Sancak

Caner Sancaktar Osmanlı'dan Günümüze Sancak Bölgesi ve Boşnakları / 5183

Didem Ekinci Bağımsızlık, Özerklik, İkiye Bölünmüşlük Arasında Sancak: Geçmişten Günümüze Genel Bir Bakış / 5208

Karadağ

Hasan Babacan Berlin Antlaşması Sonrası Karadağ ve Kosova Vilayeti Arasında Sınır Sorunları ve Hudud Tahdidi Çalışmaları / 5214

İbrahim Yılmazçelik - Ali Gökçen Özden Osmanlılar Döneminde Karadağ Coğrafyası ve Toplumsal Yapısı / 5226

Hüseyin Emiroğlu Karadağ Cumhuriyeti'nin Bağımsızlık Süreci Kararlılığının Tarihsel Arkaplan Dinamikleri / 5255

Zafer Gölen XIX. Yüzyılda Karadağ'ın İdarî ve Sosyal Yapısı / 5273

Dragana Kujovic Karadağ'da İslâm Kültürel Kimliğinde Arap Harfinin Retoriği / 5293

Bosna-Hersek

Mubiddin Mulalic Bosna Hersek'te Çok Kültürlü ve Etnik-kültürel Paradigmaların İncelenmesi / 5299

Rasim Özgür Dönmez - Burucu Albayrak Dönmez Çoklu Kimlikler ve Bosna: Bitmeyen Bir Savaşın Anatomisi / 5308

Hatice Akın Zorba Ahmet Cevdet Paşa'nın Hersek Teftişi / 5321

Refik Sadiković - Emina Sadiković Boşnakların Çanakale Meydan Muharebesine Katılımı / 5333

Murat Necip Arman Batı Balkanlar'da Kırılğan Bir Fay Hattı: Republica Srpska ve Milorad Dodik'in Siyasal Retoriği / 5337

Edita Dapo - Ognjen Ridic Bosna Hersek'te Yolsuzluk / 5346

Adnan Seyaz Bosna Hersek'te Oydaşmacı Demokrasi ve Konsolidasyon Problemi / 5352

Hırvatistan

Osman Karatay Osmanlı'nın Katolik Hududu: Hırvatistan / 5364

Pınar Yürür Dalmaçya'dan Atlantiğe Uzanan Çizgide Hırvatistan / 5372

Yiğit Anıl Güzelipek Hırvatistan-Slovenya Sınır Anlaşmazlığı ve Dış Politikaya Yansımaları: Piran Körfezi / 5391

Slovenya

Bilgehan Atsız Gökdağ Slovenya / 5396

Janja Žitnik Serafin Avrupa'nın Diğer Taraflarındaki Sloven Göçmen Yazarlar / 5421

Romanya

- Nagy Pienaru - Sergean Osman* Karadeniz'in Kuzeyinden Balkanlara: Aktav Tatarlarının Rumeli'ye Yerleşmesi / 5430
- Selçuk Duman* Hamdullah Suphi Bey'in Romanya Büyükelçiliği Döneminde Romanya Türkleri ile İlgili Çalışmaları / 5445
- Nuray Bozboru* Romanya'da Türk Azınlık / 5453
- Eugenia Popescu-Judet* Adakale: Geçmişteki Bir Türk Adası / 5463
- H. Yıldırım Ağanoğlu* Adakale'de Son Osmanlı Yönetimi ve Adakale Halkına Yapılan Yardımlar / 5480
- Daniela Buşă* 20. Yüzyılın Başlarında Romanya Ekonomisindeki Yabancı Sermaye Yatırımları / 5503

Gagavuzlar-Moldova

- Bilgehan Atsız Göksu* Moldova'nın Transdinyester Sorunu ve Gagavuz Özerk Bölgesi / 5512
- Mustafa Argunşab* Gagavuzlar / 5533
- Harun Güngör* Gagavuzlar / 5547
- Dionis Tanasoğlu* Gagavuzlar / 5555
- Erjada Progonati* Rusya-Avrupa Birliği Rekabetinde Transdinyester Sorunu / 5561

Macaristan, Polonya

- Gabor Agoston* Macaristan'da Osmanlı-Habsburg Serhadı (1544-1699): Bir Mukayese / 5571
- György Csorba* Macar Mültecileri / 5582
- Bayram Nazır* Macar ve Polonyalı İhtilalcilerin Osmanlı Devleti'ne İlticası ve Diplomatik Kriz / 5593
- Volkan Marttin* Birinci Dünya Savaşı'nda Galiciya / 5609
- Öztürk Emiroğlu* Polonya'da Türk Unsurları / 5617
- Erol Cibangir* Türk-Macar Münasebetleri Bağlamında Jeopolitik Bir Tez Olarak "Turancılık" / 5631

Pomaklar

- Ebubekir Sofuoğlu* Kuman Peçenek Bakiyesi: Pomaklar / 5648
- Abmet Günşen* Türk Kültür Coğrafyası Olarak Balkanlar ve Bir Balkan Topluluğu Olarak Pomakların Kimlik Algılamalarında Türklük İzleri / 5657
- Nazmi Avcı* Balkanların Dağlı Türkleri: Pomaklar / 5670
- Cemile Şahin* Balkanlarda Unutulmuş Müslüman Bir Topluluk: Pomaklar / 5673
- Büşranur Tarakcı* Nerede-Nasıl: Pomaklar Üzerine / 5684

Torbeşler

Bilgehan Atsız Gökdağ Makedonya Türklüğünün Ayrılmaz Parçası: Torbeşler / 5689

Çingeneler

Emine Dineç Osmanlı Balkanı'nda Çingeneler / 5696

İsmail Altınöz Osmanlılar Zamanında Rumeli Eyâleti'nde Çingeneler / 5702

BALKANLARDA ULUSLARARASI İLİŞKİLER, BARIŞ, GÜVENLİK VE İSTİKRAR

AB ve Balkanlar

İrfan Kaya Ülger Balkanların Batı Sistemine Dahil Olması / 5709

T. Mesut Eren - Aziz Murat Hatıpağaoğlu Balkan Ülkelerinin Avrupa Birliği'ne Ekonomik Entegrasyonu ve Türkiye ile Karşılaştırılması / 5725

Olca Özkaya Duman - Haktan Bırsel Avrupa Birliği'ne Üyelik ile Kültürel Asimilasyon Paradoksu Arasında Balkanlar / 5735

Hüsamettin İnaç Bosna Hersek'in Avrupa Birliği'ne Entegrasyon Süreci: Eleştirel Bir Bakış / 5743

Arif Bağbaşıoğlu Öteki ile Bütünleşme Çabaları: Avrupa Birliği'nin Batı Balkanlara Yönelik İşbirliği Faaliyetleri / 5749

Türkiye'nin Balkan Politikası

Hüseyin Emiroğlu - Turgay Kayalak Balkanlarda Yeni Dinamikler: Sorunların Çözüm Sürecinden Karşılıklı Bağımlılığa / 5760

Nadire Filiz İrge Büyük Güçlerin Mücadele ve Rekabet Alanı Balkanlar Jeopolitiği'nin Önemi, Balkanlarda Etnik Milliyetçilik ve Türkiye'nin Dış Politikası Açısından Bir Analiz / 5798

Serdar Sakin Atatürk'ün Milletlerarası İşbirliği ve Kolektif Güvenlik Anlayışına Bir Örnek: Balkan Antantı (1934) / 5826

Nurgün Koç Balkan Antantı: Balkanlar'da İttifak Arayışları ve Türkiye / 5844

Serdar Sakin - Mustafa Salep Balkan Paktı (Ankara 1953 ve Bled 1954 Antlaşmaları) / 5857

Yaşar Özüçetin Türkiye Gözüyle Batı Dünyasına Bağlanma Yolu Olan Balkanlar / 5889

Galip Çağ Türkiye-Yugoslavya İlişkilerinde Lozan Barış Anlaşması ve Etkileri / 5897

Didem Ekinci Bosna-Hersek'te Osmanlı İzleri ve Bosna-Hersek Türkiye Cumhuriyeti İlişkileri / 5902

Kader Özlem Soğuk Savaş Sonrası Dönemde ABD'nin ve Türkiye'nin Balkanlar Politikalarının Karşılaştırılması / 5910

Erjada Progonati Yeni Dönem Türk Dış Politikasında Balkan Jeopolitiği ve Çamerya Sorunu / 5927

Mubarem Gürkaynak Türk Dış Politikasında Batı Balkanların Yeri ve Önemi / 5939
Hüseyin Kansu Balkanların Türk Dış Politikasındaki Rolü / 5944

Balkanlarda Barış, İstikrar ve Gelecek

Nazif Mandacı Batı Balkanlarda İstikrarlı Barış ve Uzlaşma Süreci / 5950
Sezai Özçelik Çatışma Bilimleri ve Çatışma Haritalaması Çerçevesinde
Balkanlar / 5966
Gülara Yenisey Balkanlarda Çatışma Kültüründen Barış İçinde Bir Arada Yaşama
Kültürüne / 5983
Gürbüz Özdemir Farklılıkların Esas ve Aynılıkların İstisna Olduğu Balkanlarda
Birlikte Yaşama Modeli: Radikal Demokrasi / 5987
Miroljub Jevtic Batı Balkanların ve Din Odaklı Siyasal Partilerin
Demokratikleştirilmesi / 6004
Fatih Fuat Tuncer Uluslararası İlişkilerde Politika Aracı Olarak Din: Balkanlar
Örneği / 6014
Birgül Demirtaş Kısırdöngünün Kırılmadığı Balkanlar: Yeni Küresel Okumalar ve
Bölgesel Dinamikler / 6036
Zubal Mert Uzuner Geleceğin Balkanlarda Tahayyülü / 6040
Murat Yusuf Uçan 2050 Yılına 38 Yıl Kala Balkanlar, Dünya ve Türkiye: Müzakere
Yönetimi Yaklaşımı / 6050
Suat Güç Balkanlarda Tersine Göç / 6059

Balkanlarda Güvenlik

Mustafa Türkeş Balkanlar'da Güvenlik ve İstikrar Arayışları: Sorunlar
Dönüşüyor / 6066
Murat Yorulmaz Uluslararası Güvenliğin Değişen Sistematiği: Balkanlarda
Güvenliğin Sağlanmasında Avrupa Birliği ve Türkiye'nin Rolü / 6076
İbrahim Arslan Bölgesel Silahların Kontrolü, Doğrulama ve Uygulamaya Yardım
Merkezi'nin Balkanların Avrupa'ya Entegrasyon Sürecine Katkısı / 6090
Erhan Türbedar Balkanlar'da Terörizm Tehdidi: Gerçek mi, Hayal mi? / 6101

ÇEŞİTLEMELER

Tetsuya Sabara "Yükselen Doğu ve Çöken Batı": I. Dünya Savaşı ve Japon Faşizm
İdeolojisi Olarak "Asyacılığın" Yükselişi / 6117
Zekeriya Demir Bosna ve Kosova Savaşlarında Özel Askeri Şirketler / 6133

Atatürk ve Balkanlar

Abmet Eyicil Atatürk Devrinde Türkiye'nin Balkan Politikası / 6141
Necati Çayırılı Atatürk ve Balkan Barışı (1923-1938) / 6156
İbrahim Ethem Atnur Mustafa Kemal Atatürk'ün Hocası Manastırlı Mehmet Tevfik
Bilge Bey / 6166

Bengül Salman Bolat Atatürk Dönemi Türk-Bulgar İlişkilerinin Siyasi, Sosyal ve Kültürel Boyutları / 6175

Mahmut Bolat Mustafa Kemal Atatürk'ün İzlenimleri ile Sofya Günleri / 6183

Filiz Mehmetođlu Atamın Aşk Mektubu, Eleni Karinte'den Mustafa Kemâl'e... / 6190

Balkanlar ve Medya

Iordanka Bibina Geç Dönem Osmanlı Türkiyesi ve Bulgar Basınında Balkan Federasyonu Fikri / 6193

Abmet Gündüz "Osmanlı Telgraf Ajansı" Kayıtlarına Göre Balkanlardan Haberler / 6204

Mehmet Ali Karaman George Nerkene Weldberg (Mehmet Zeki Bey)'in Müdafaa-Millie Gazetesi ve Balkanlar / 6239

Bülent Yıldırım Latin Harflerine Geçiş Sürecinde Bulgaristan'daki Türk Basını'na Türkiye Cumhuriyeti'nin Yardımları / 6248

Salih Okumuş Kosova'da Yayınlanan Türkçe Gazete ve Dergiler / 6254

Haşim Erdoğan Balkan Savaşları Sürecinde Erciyes Gazetesi'nin Üstlendiđi Rol / 6275

Yeni Türkiye

Yıl 21 Sayı 69
Mart - Haziran 2015
Fiyatı 40 TL

2 Ayda Bir Yayımlanır

Yüksek İstişare Heyeti

Halil İnalçık (Başkan) / Mark Almond / Mehmet Aydın / Sabahattin Balcı / Yakup Basmacı
Semavî Eyice / Ahmed Hatiboğlu / Darhan Kıdırali / Hayrettin Karaman
Kemal Karpat / Şerif Mardin / Jean Lois Mattei / Justin McCarthy
Rhoads Murphey / Kâmil V. Nerimanoğlu
Chester A. Newland / İlber Ortaylı
Sadettin Ökten / İskender Pala
Norman Stone

Yayın Kurulu

Kemal Çiçek (Başkan) / Bilgehan Atsız Gökdağ (Koordinatör) / Sacit Adalı / Şükrü
Halûk Akalın / Şakir Akça / Aziz Akgül / Ahmet Akgündüz / Aygün Attar
Emin Çarıkçı / Abdurrahman Dilipak / D. Mehmet Doğan / Şenol Durgun
Gonca Bayraktar Durgun / Burhan Erdem / Tevfik Erdem
Mehmet Seyfettin Erol / Bünyamin Erul / Hasan Tahsin Fendoğlu
Gülây Göktürk / Hasan Ali Karasar / İsmail Köksal
Gülây Mirzaoğlu / Nail Öztaş / Sami Selçuk
Lütfi Şehsuvaroğlu / Adnan Şenel
Ömer Turan / Nur Vergin

*Y.T. Yayıncılık Eğitim Ltd. Şti. Adına
Sabibi ve Genel Yayın Yönetmeni
Hasan Celâl Güzel*

Editör

Hasan Celâl Güzel

Yazı İşleri Müdürü

Murat Tazegül

*Dağıtım ve Abone Müdürü
Zülfikâr Mert*

Baskı

Semih Ofset (312) 341 40 75

Genel Dağıtım

Doğan Dağıtım-DPP A.Ş.

Basıldığı Tarih

Temmuz 2015

Yayın Kodu

ISSN - 1300-4174

Yeni Türkiye Stratejik Araştırma Merkezi
Hacı Hasan Mahallesi Kahraman İbad Hüseyinli Sok. No: 2 Gölbaşı/Ankara
Tel: (312) 441 42 40-441 42 60 Faks: (312) 441 42 08
Web: www.yeniturkiye.com e-posta: yeniturkiye@yeniturkiye.com

Abone Şartları

Bireysel: Yıllık 200TL, Kurumsal: Yıllık 400TL.

IBAN: TR34 0006 2000 1810 0006 2946 98 - Garanti Bankası Çankaya Şb.

Yeni Türkiye hakemli bir dergidir. Dergimizde yayınlanan yazıların bütün sorumluluğu yazarlarına aittir.
Kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz.

Yeni Türkiye'den

Değerli Okuyucular,

Tarihin en eski kültür ve medeniyetlerinin kurucuları olan Türkler, İslâmiyetle şereflendikten sonra İslâm medeniyetini şâhikasına ulaştırmış ve on asır boyunca İslâm'ın bayraktarlığını yapmışlardır. "İlâ-yı kelimetullah" inancı ve "nizâm-ı âlem" idealiyle kurdukları devletler, özellikle Selçuklu ve Osmanlı İmparatorlukları, dünya tarihinin medeniyet zirvelerini teşkil etmişlerdir.

Osmanlı Cihan Devleti, "Devlet-i Âliyye", Roma İmparatorluğu'ndan sonra tarihin en uzun ömürlü, hanedân olarak en uzun süre yaşayan, üç kıt'ada en büyük coğrafyada hükümran olan bir "huzur ve barış medeniyeti"dir. Dünyanın ünlü tarihçileri, Osmanlı'nın, hâkimiyeti altındaki her dinden ve her milletten insanların büyük bir hoşgörü anlayışı ile beraberce yaşadıkları bir barış toplumu olduğunu ifade etmişler ve bunu "Pax Ottomana-Osmanlı Barışı" olarak nitelendirmişlerdir. İslâm Hukuku'nun insanî ölçüleri çerçevesinde tebaasını kendisine zimmetlenmiş olarak kabul eden Osmanlı Devleti, hükümü altındaki geniş coğrafyayı adalet ve barış ilkeleriyle yüzyıllar boyunca idare etmiştir.

Osmanlı İmparatorluğu'nun en geniş sınırlarına ulaştığı 17. yüzyıl sonunda yüzölçümü 24 milyon km²'yi buluyordu. Bugün Osmanlı'nın hâkimiyeti ve etkisi altındaki coğrafyada 76 ülke ve devlet bulunmakta, bunların yüzölçümleri toplamının dünya geneline oranı yüzde 37,8; burada yaşayan nüfusun dünya nüfusuna oranı ise yüzde 40,1 olmaktadır (Prof. Dr. Ramazan Özey, Osmanlı 1. cilt). Osmanlı, bu muazzam coğrafyada daima barış ve adaleti esas alarak hükümran olmuştur.

Türkler her dönemde yüzlerini batrya çevirmişler, Atayurt'tan bareket eden Ahmet Yesevî Hazretlerinin Alperenleri, Orta Doğu'yu, Ön Asya'yı (Anadolu'yu) ve Avrupa'yı fetbetmişlerdir. Milâttan sonra 4. yüzyılda Türk-Hun Hakanı Attila'nın hükmettiği Orta Avrupa ve Balkanlar coğrafyası, bu tarihten on asır sonra 14. asırda Osmanlı Devleti tarafından fetholunmuştur. Osmanlı, İstanbul'un fethinden yaklaşık yüzyıl önce "Rumeli" olarak adlandırdığı Balkanları topraklarına katmış ve 500 yıldan fazla uzun bir dönemde Balkanlardaki hâkimiyetini devam ettirmiştir. Bu müddet zarfında Balkanlar, tarihteki en istikrarlı, müreffeh ve huzurlu devresini yaşamıştır. Bu dönemde Rumeli âbâd edilmiş ve "evlâd-ı fâtihan" yurdu yapılmıştır.

Alperenlerin, gazilerin, dervişlerin, akıncıların Rumelisi, 14. ve 20. asırlar arasında, milyonlarca Müslüman Türk'ün, Hristiyanın ve Musevînin yaşadığı müreffeh bir "Güneş Ülkesi" olmuştur.

Ne yazık ki, Osmanlı'nın batının emperyalist haçlı saldırıları neticesinde 19. asırdan itibaren zayıflamaya başlamasıyla birlikte Balkanlardaki azınlıklar kıskırtılmış ve huzur bozulmuştur. Bunun sonucunda Balkanlar'daki Müslümanlar ve özellikle Müslüman Türkler gerçek bir etnik temizliğe ve acımasız bir soykırıma tâbi tutulmuşlardır. 19. asrın sonundan başlayarak 20. asrın başlarında yapılan bu katliamlar neticesinde en az 5 milyon Müslüman Türk şehit edilmiş (Prof. Dr. Justin McCharthy) ve bir o kadar nüfus da çok kötü şartlar altında göçe zorlanmıştır. Rumeli, hafızalarımızda beş asırlık bir mübteşem medeniyet ve yüreklerimizde silinmeyen bir elem olarak yaşamaya devam etmektedir. Bu duygularla "evlâd-ı fâtihan"ı ve şanlı ecdâdımızı rahmetle yâd ediyoruz.

* * *

Sayın Cumburbaşkanımız dergimize gönderdiği "Balkan Acısı: Yüreğimizin Sızısı" başlıklı veciz yazısında şu tespitlerde bulunuyor:

"Balkanlar, siyasi, coğrafi ve ekonomik açıdan olduğu kadar, tarihî, kültürel ve insanî ilişkiler açısından da Türkiye'nin en güçlü bağlarının olduğu bölgelerden biridir. Asırlara uzanan ortak tarihimizin izlerini edebiyattan sanata, düşünce hayatından mimariye kadar uzanan geniş bir alanda görmek mümkündür. Gerek Türkiye'de yerleşik Balkan kökenli vatandaşlarımız, gerekse Balkan ülkelerinde yaşayan milyonlarca "Evlâd-ı Fatihan" bu bağların daima canlı kalmasına katkı sağlamışlardır.

Birinci Dünya Savaşı yıllarında, onlarca cepbede yüzbinlerce askerimizi şehit vermenin yanında, milyonlarca kardeşimizin de yerinden, yurdundan, evinden, yuvasından mahrum bırakıldığı acılar yaşadık. Osmanlı'nın göz bebeği olan Balkanlar, bir evladın annesinden koparılması gibi, bu dönemde tamamen Anadolu'dan koparıldı, baskı ve asimilasyona tabi tutuldu. Bu sebeple Balkan acısı, milletimizin yüreğinde hiçbir zaman dinmemiş ve dinmeyecek bir sızıdır.

Aynı şekilde yüzyıllar boyunca yaşadığı, emek verdiği, ter akıttığı, yurt edindiği topraklardan koparılan Balkan kökenli vatandaşlarımız da anavatanlarına olan hasretlerini, muhabbetlerini hiçbir zaman

yitirmediler. Soğuk Savaşın ardından, oradaki kardeşlerimizle, akrabalarımızla aramızdaki set ortadan kalktı ve hasretle, muhabbetle, büyük bir kucaklaşma, büyük bir kavuşma yaşamaya başladık.” Sayın Cumhurbaşkanı Erdoğan yazısına şöyle devam ediyor:

“Dünyanın belki de en güzel coğrafyalarından biri olan Balkanlar, maalesef 1990’lı yıllarda da siyasi ve etnik çekişmelerin cenderesinde ağır bedeller ödedi. Bizim Türkiye olarak dileğimiz, önümüzdeki dönemde Balkanların, geçmişte yaşanan acı olaylardan ders çıkartarak, barış, huzur, istikrar ve güvenlik temelinde yeni bir dönemi inşa etmesidir. Kuşkusuz bunun için tüm bölge ülkelerinin, bölge ülkeleri üzerinde etkinliği bulunan tüm dünya devletlerinin gayret göstermesi gerekiyor. Biz, Türkiye olarak, bu konuda üzerimize düşen her şeyi yaptık, yapmaya da devam edeceğiz. Bizim Balkanlara bakışımız asla çıkar odaklı bir bakış değildir. Balkanlar, tüm etnik ve inanç gruplarıyla, bizden bir parçadır; komşudur, dosttur, akrabadır, hatta kardeşdir. Onun için Balkanlarda yaşanan her acı bizim acımızdır, Balkanlarda yaşanan her sevinç bizim sevincimizdir. Bu anlayışla, TİKA’mızla, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığımızla, Yunus Emre Enstitülerimizle, diğer kamu kurumlarımızla, sivil yardım kuruluşlarımızla, iş adamlarımızla; velhasıl tüm imkânlarımızla kardeşlerimizin yanındayız, hizmetindeyiz. (...)

Arnavutluk’taki, Kosova’daki, Makedonya’daki, Karadağ’daki, Bosna-Hersek’teki ve diğer Balkan Ülkelerindeki kardeşlerimizle ortak bir tarihten geldik, inşaallah ortak bir geleceğe doğru yürüyoruz.”

* * *

Yeni Türkiye’nin Rumeli-Balkanlar Sayısı uluslararası bir Balkan araştırması olarak 5 cilt ve 6300 sayfalık dev bir eser oldu. Bu araştırma, bugüne kadar Türkiye’de ve dünyada yapılmış en geniş muhtevalı Balkan çalışmasıdır. Bu eserde 53 adedi yurt dışından ve çeşitli Balkan ülkelerinden olmak üzere toplam 429 akademisyen ve bilim adamı 478 yazı hazırladılar. Bu yazılardan, 384’ü daha önce yayınlanmamış orijinal araştırma yazıdır. Yazıların tamamına yakın kısmı akademik ölçülerde hazırlanmış ve başta arşiv kaynakları olmak üzere birincil kaynaklardan faydalanılmıştır.

Birinci Cilt’te, Genel Değerlendirme, Balkan Tarihi ve Balkanlarda Osmanlı Öncesi Türk Varlığı, Osmanlı’nın Balkan Fütühatı ve İskânı, Balkanlarda Sosyal ve Ekonomik Gelişmeler ve Balkanlarda Osmanlı Yönetimi bölümleri bulunmaktadır. İkinci Cilt’te, Osmanlı Dönemi Balkan Şehirleri, Osmanlı Dönemi’nde Rumeli’de Din, Tasavvuf ve Vakıf Eserleri, Balkanlar’da Kültür, Sanat, Türkçe ve Edebiyat incelenmiştir. Üçüncü Cilt’te, Balkanlardan Kopuş, Siyasi Gelişmeler ve Balkan Savaşları ele alınmıştır. Dördüncü Cilt’te, Balkanlarda Soykırım, Mezalim, Göçler ve Mübadele, Balkan Ülkeleri, Bölgeler ve Halklar anlatılmış; Beşinci Cilt’te ise Balkan Ülkeleri, Bölgeler ve Halklar’ın incelenmesine devam edilmiş; ayrıca, Balkanlarda Uluslararası İlişkiler, Barış, Güvenlik ve İstikrar mercek altına alınmıştır.

“Balkanlar” araştırmamızda, başta bizi değerli yazılarıyla şereflendiren Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere, Dışişleri Bakanımıza, bilim adamı ve uzmanlara şükranlarımızı sunuyoruz. Balkan araştırmacılarının tespitinde yardımcı olan Prof. Dr. Hasan Babacan’a, her zamanki gibi çalışmamızı destekleyen Prof. Dr. Bilgehan Atsız Gökdağ’a, YTSAM Genel Müdürü ve Yazı İşleri Müdürü Murat Tazegül’e, yirmi yıldan beri bize katlanarak eserlerimizin büyük fedakârlıkla basımını gerçekleştiren Semih Ofset’in sahibi Mustafa Çakır’a, dizgicimiz Ali ve Faruk Taştepe’ye; ayrıca Zülfikâr Mert, İclâl Özgen, Sabiha Sungur ve Rafet Kuş’a teşekkür borçluyuz.

* * *

Günümüzde Türkiye Cumhuriyeti de geçmişte Osmanlı döneminde olduğu gibi Balkanlar’da bir güven ve istikrar unsuru olarak varlığını sürdürüyor. Hâlen istisnasız bütün Balkan devletleriyle dostluk ve işbirliği içinde ilişkilerimizi en iyi şekilde devam ettiriyoruz. Balkan ülkeleri Türkiye için son derece önemli ve değerlidir.

Yeni Türkiye, artık eski düşmanlıkları ve ibtilâfları bir tarafa bırakarak, Balkanlardaki komşuluk münasebetlerini ortak bir tarihin aydınlattığı perspektifle sonuna kadar barış içinde yürütmeye kararlıdır.

Artık Osmanlı Barışı “Pax Ottomana”nın yerini Türk Barışı “Pax Turcica” almıştır. Türkiye Cumhuriyeti, daima Balkanlardaki barış ve dostluğun teminatı olacaktır.

Selâm sevgi ve saygılarımla.

Hasan Celâl Güzel

Kolektif Güvenlik, Önleyici Barış Gücü Konuşlandırma ve Makedonya Çatışması Analizi

Sezai Özçelik*

Bu çalışma, Makedonya'da eski Yugoslavya'nın dağılmasından sonra yaşanması muhtemel olan etnik çatışmalarının analizi yapılmaktadır. İlk bölümde, Makedonya'da 1992'den sonraki dönemde kriz yaşandığı sırada ortaya çıkan "kolektif güvenlik" kavramı açıklanmıştır. Kolektif güvenlik, Soğuk Savaş sonrası "Yeni Dünya Düzeni" için önemli bir kavramdır. Bu kavram çerçevesinde ortaya atılan önleyici konuşlandırma ilk kez Makedonya'da denenmiştir. Makedonya'ya Birleşmiş Milletler Önleyici Barış Gücü Kuvvetleri (UNPREDEP) 1995'te konuşlandırılmıştır. Önleyici konuşlandırma yetkisine sahip olan ilk Birleşmiş Milletler barışı koruma operasyonudur. Daha sonraki bölümde BM misyonunun ortaya çıkış nedenleri olarak Makedonya örnek olayı çatışma analizi çerçevesinde çatışma tarafları bağlamında incelenmiştir. Son bölümde, önleyici konuşlandırma barış gücü kısaca ele alınmıştır.

Giriş

Avrupa kıtasına barış, istikrar ve huzur Soğuk Savaş'ın bitmesine rağmen gelmesi kolay olmamıştır. Başta eski Sovyetler Birliği toprakları olmak üzere Doğu ve Merkezi Avrupa ülkelerinde istikrarsızlık ve hatta savaşlar görülmüştür. Tito'nun

kurduğu Yugoslavya Cumhuriyeti bu süreci en sancılı yaşayan toprak parçası olmuştur. Çok-uluslu devletlerin dağılması, demokrasi ve pazar ekonomisine geçiş ile politik ve ekonomik değişimin pürüzsüz yürümemesi, Balkanlaşma faktörü ve yükselen bir değer olarak milliyetçilik unsurunun istikrarsızlık Yugoslavya'da istikrarsızlık yaratan öğeler olmuştur. Uluslararası toplumu ve özellikle Avrupa ülkelerini, Eski Yugoslavya Cumhuriyeti'nden birer birer ayrılan devletlerin ortaya çıkması 1990 sonrası dönemde meşgul etmiştir. BM tarihi boyunca önleyici diplomasiye dayalı BM araçlarını uluslararası çatışmaların çözümünde kullanmak ilk kırk yıl boyunca mümkün olamamıştır. Birleşmiş Milletler eski Genel Sekreteri Boutros Boutros-Ghali, 1992'de Genel Kurul'a sunduğu "Barış İçin Bir Gündem" adlı raporun bir bölümünü tamamen önleyici diplomasi yaklaşımı ve kavramına ayırmıştır.

Önleyici diplomasi kavramı, devlet içi çatışmalar veya iki devlet arasındaki politik uzlaşmazlıkların silahlı çatışmaya doğru tırmanmasını önlemeyi amaçlayan kurumları ve alınacak tedbirleri içine alır. Boutros-Ghali önleyici diplomasiyi şöyle tanımlamıştır: "çatışması muhtemel taraflar arasında anlaşmazlıkların çıkmasını, taraflar arasında var olan uyumsuzlukların çatışmaya tırmanmasını ve çıkmış olan çatışmaların yayılmasını önleyen mekanizmalardan oluşan diplomasi çeşididir" (Bouthros-Ghali, 1992, s.11). Bouthros-Ghali ayrıca "diplomasiinin en istenen ve etkili olanının, taraflar arasındaki tansiyonun çatışmaya dönüşmesini engelleyen ya da çatışma çıkmış ise bu çatışmayı sınırlandıran, çabuk hareket ederek altta yatan sebepleri çözen ve uyumsuzluğu barışçıl çözüm yoluna kavuşturan önleyici diplomasi" olduğunu belirtmektedir (a.g.e.). 1992 yılında bu ifadeler BM Genel Kurulu salonunda çok mantıklı ve gelecek vadeden sözler olarak ayakta alkışlanmıştır. Fakat o dönemde aniden bu

(*) Doç. Dr., Öğretim Üyesi, Çankırı Karatekin Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü, sezaiozcelik@gmail.com; sozcelik@karatekin.edu.tr; http://websitem.karatekin.edu.tr/sozcelik

alanda yapılmış çalışmaların az olduğunun farkına varan bilim insanları önleyici diplomasi mekanizmaları konusunda araştırmalarına hız vermişlerdir (Lund, 1996a, 1996b).

Bu çalışmanın kapsamı, kolektif güvenlik kavramı çerçevesinde Makedonya'da test edilen önleyici konuşlandırma barış gücünü incelemektedir. İlk bölümde, kolektif güvenlik kavramının tanımı, tarihsel gelişimi, devletlerarası ve devlet-içi çatışmalardaki rolü ve yeniden tanımlanması açıklanmıştır. İkinci bölümde, Makedonya'da yaşanan çatışmanın tarafları, konuları, nedenleri, bağlamı ve çözümü kısaca analiz edilmiştir. Ayrıca Eski Yugoslav Makedonya Cumhuriyeti'nde (EYMC)¹ uygulanmış olan "önleyici konuşlandırma" (preventive deployment) incelenmiştir. Önleyici konuşlandırma örneği olarak BM UNPREDEP barış gücü Makedonya'da çatışmaların yayılmasını önleyen en önemli faktörlerden biridir.

2

1- Kolektif Güvenlik Kavramı

1.1- Tarihsel Gelişim

Kolektif güvenlik kavramı ne kadar 20. yüzyıla ait olsa da bu fikrin izlerini 17. yüzyılda Osnabruck Anlaşmasında bulabiliriz². Fakat birçok bilim adamına göre bu kavram Wilson'a aittir. I. Dünya Savaşı sırasında ve sonrasında, Milletler Cemiyeti'nin kurucuları kolektif olarak barışın korunması ve savunulması için oluşturulan bu projeyi desteklediler. Milletler Cemiyeti 1919 yılında barış ve istikrar kavramlarına dayanan kolektif güvenlik sistemi fikrini kurumsallaştırmak amacı ile kurulmuştur. Milletler Cemiyeti'nin iki amacı vardı: Yıkıcı modern savaş önlemek ve güç dengesi sisteminin zayıf yanlarını yok etmek. Savaş ilan edilmesini teknik olarak uluslararası hukuka göre yasadışı ilan etmeyen Birleşmiş Milletler'in aksine Kellogg-Brian Paketi savaş ve savaş ilanını yasadışı yapmıştır. Milletler Cemiyeti'nin başarısız olduğunun kabul edilmesinden sonra II.

Dünya Savaşı'ndan sonra Birleşmiş Milletler San Francisco koyunda yaratılmıştır.

BM kolektif güvenlik sistemi prensibi Büyük Güçler arasındaki uyuma bağlı idi. Milletler Cemiyeti'nin oluşturduğu kolektif güvenlik sistemindeki zayıflıkları yok etmek için BM kurucuları bu yeni örgüte biraz "dışları gösterme" gücü vermişlerdir. BM Sözleşmesi kendi kendini savunma hakkı dışında uluslararası alanda "güç kullanımını yada güç kullanma tehdidi"ni ortadan kaldırmıştır³. Bundan da öte, sözleşme Güvenlik Konseyi'ne "barışa karşı herhangi bir tehdit ya da saldırı hareketi karşısında uluslararası barış ve güvenliği sürdürmek ve yeniden inşa etmek için kendisine 41 ve 42 madde ile verilmiş olan önlemleri alma konusunda karar verme ya da öneride bulunma" yetkisi vermiştir.⁴

1.2- Kolektif Güvenliğin Tanımı

Sadece sokaktaki insanlar değil bilim ve devlet adamları da kolektif güvenlik kavramını kullanırken dikkatli olmamaktadır. Bu kavramı birçok zaman Büyük Güçler'in Üçüncü Dünya ülkelerindeki silahlı çatışmalara müdahalelerini haklı göstermek amacıyla kullanılmıştır. Bu bölümde bu kavramın daha gerçekçi bir tanımını verilmeye çalışılmıştır. 21. yüzyılda bu kavramın yeniden tanımlanmasına ihtiyaç vardır.

Stanley Hoffman'a göre kolektif güvenlik, "uluslararası sistemdeki bütün devletlerin ya da devletin çoğunluğunu saldırının kurbanı olan bir devleti koruması ve saldırganı cezalandırması için yaptırım hatta güç kullanmasıdır".⁵ Bir başka tanım da şöyledir:

- (1) EYMC (FYROM) kısaltması BM tarafından resmi olarak Makedonya Cumhuriyeti'nin adı olarak kullanılmaktadır. Bu çalışmada Makedonya Cumhuriyeti (MC) Anayasası'nda kullanılan Makedonya Cumhuriyeti ifadesi kullanılacaktır. 1 Kasım 2004'te Amerika Birleşik Devletleri aldığı bir kararla Makedonya Cumhuriyeti ismini kullanmayı resmi olarak kabul etmiştir. Bknz. Crook, 2005, s. 254.
- (2) Inis Claude, *Power and International Relations* (New York: Random House, 1962), 106.
- (3) BM Sözleşmesi, 2. Madde, 4. paragraf.
- (4) BM Sözleşmesi, 39. Madde.
- (5) quoted in Mohammed Ayoob, "Squaring the Circle: Collective Security in a System in a System of States", ed. Thomas Weiss, *Collective Security in a Changing World: A World Peace Foundation Study* (Boulder: Lynner Renner Pub.), s. 48.

“Kolektif güvenlik barışın bölünmezliği ilkesine dayanır. Yani, herhangi bir yerde barışa karşı olan bir tehdit tüm uluslararası toplumun ortak sorunudur ve uluslararası toplum bu tehdide karşı reaksiyon gösterip göstermeyeceğine ve gösterecek ise bu reaksiyonun nasıl olacağına karar vermesidir.”⁶

Gerçekte kolektif güvenlik kavramı Aleksandr Dumas’ın d’Artagnan ve üç silahşörlerden etkilenen “birimiz hepimiz hepimiz birimiz içindir.”⁷ kavramına dayanır. Realist yazarlarının en önemlilerinden biri olan H. Morgenthau, “bir devletin müttefiklerin bir parçası olan herhangi bir ülkeye saldırmasını tüm müttefik ülkelerine karşı yapılmış bir saldırı olarak görülmesini ve bunun kolektif güvenliğinin temel ilkesi ve ahlaki ve yasal bir zorunluluğu olduğuna inanmaktadır.”⁸ Morgenthau’a göre müttefik kavramı, “potansiyel saldırı karşısında küresel birlikteliktir.”⁹ Kolektif güvenlik paradigmasında uluslararası sistemin üyeleri:

1- için barışın sürdürülmesi ortak amaçtır.

2- barışa karşı potansiyel ve gerçek tehdit konusunda uzlaşmıştır.

3- tehdit kaynağına karşı derhal ve güçlü bir yaptırım uygulamaları.¹⁰

1.3- Kolektif Güvenlik ve Devletlerarası/Devlet İçi Çatışmalar

Kolektif güvenlik sistemi güç dengesi gibi iki ya da daha fazla devlet arasındaki anlaşmazlık ve çatışmaların çözülmesi için kurulmuştur. Sadece Milletler Cemiyeti değil Birleşmiş Milletler Sözleşmesi devletlerarası çatışma ve barışa atıf yapmaktadır. Sözleşmeyi tartışan devlet adamları ve diplomatlar kolektif güvenliğinin daha geniş yaklaşımlara gereksinimi olduğunu düşünmemiştir. Soğuk Savaş sonrası çatışmaların birçoğu devletler arası değil devlet içi çatışmalardır. Gerçekten Kritiz’e göre “etnik ve dinsel çatış-

malar, ayrılıkçı ve self-determinasyona dayanan uyuşmazlıklar ve birbirine karşı iç politika aktörlerinin şiddete dayalı güç mücadeleleri son yıllarda dünya çapında olan silahlı büyük çatışmaların yüzde 96’sını içermektedir.”¹¹

20. yüzyıl içinde hem Milletler Cemiyeti hem BM kolektif güvenlik sistemlerinin devletlerarası çatışmaların çözümünde görevli olarak başarılı olduğunu söyleyebiliriz. Gerçekte, bu varsayımı destekleyecek iki örnek vardır: Kore Savaşı ve Körfez Savaşı. Bu varsayımı desteklenmesi için gerekli koşul şudur: Kolektif güvenlik sistemini Büyük Güçler’in benimsemesi halinde devletlerarası çatışmalara etkili ve başarılı şekilde uygulanır. Soğuk Savaş süresince bu sistem ABD ve Sovyetler Birliği arasındaki düşmanlık sebebi ile devletlerarası çatışmaları çözememiştir. BM kolektif güvenlik sistemi temel olarak Daimi beş üye arasında oйдаşma olmasına bağlıdır.

BM Sözleşmesi güç kullanımı veya tehdidini kısıtlamış olsa bile belirli koşullar altında güç kullanımına izin vermiştir. Bu koşullardan ilki kendi kendini savunmadır. İkinci olarak BM Güvenlik Konseyi güç kullanımını otorize edebilir. Sözleşmenin 2. maddesinin 7. paragrafı devletlerin iç işlerine karışmama prensibini belirtmektedir. Fakat bu prensibin VII. bölümdeki barışı koruma tedbirleri çerçevesinde uygulanmama imkânı vardır. Bunun yanında egemenlik ilkesi de devletlerin iç uyuşmazlık ve çatışmalarına karışmayı ve müdahaleyi engellemektedir. Fakat özellikle Avrupa’da insancıl müdahale, göçmen ve mülteci akışı, insan hakları

(6) Marina S. Finkelstein and Lawrence S. Finkelstein, *Collective Security* (San Francisco), s. 1.

(7) *Ibid*, s.1.

(8) Hans J. Morgenthau, *Politics Among Nations* (New York:Alfred A.Kropf), s. 142.

(9) *Ibid*, s. 142.

(10) Charles W. Kigley Jr. and Gregory A. Raymond, *A Multipolar Peace? Great Power Politics in the Twenty-first Century* (New York: St. Martin’s Press), s. 213.

(11) N.J. Kritiz, “The Risk of Law in the Postconflict Phase: Building a Stable Peace”, Crocker et.al.*Managing Global Chaos: Sources of and Responses to International Conflict* (Washington D.C.), 584.

ihlalleri genoside gibi durumlarda iç işlerine karışma yönünde bir hareket vardır. Örneğin, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı (AGİK)'nin Nihai Senedi sadece devletlerarası ilişkiler ile değil devletin içindeki kişilerin hakları ile ilgilenmektedir.¹² Ayrıca Kuzey Irak'taki Kürt örnek olayı ile Somali sorununa karşı Güvenlik Konseyi'nin aldığı kararlar uluslararası barış ve güvenliği korumak için uluslararası toplumun devletlerin iç işlerine karışma hakkı olduğunu belirtmektedir. Bu konuda "insan onuru" ve "insanlık dayanışması" kavramları da iç işlerine karışma hakkı konusunda önemlidir.

1.4- Kollektif Güvenlik Sistemi ve BM Geleceği

Kollektif güvenlik sisteminin ve BM geleceğini incelemeyen önce gelecek dünya düzeni hakkında yapılan bazı varsayımları analiz etmek gerekir. Kollektif güvenlik sistemi uluslararası ilişkiler sisteminde yerini devam ettirecektir. Fakat gelecek dünya düzeni hakkında üç tane varsayım vardır:

1- Amerika Birleşik Devletleri'nin hegemonyası azalacaktır. Bu durumda iki ihtimal vardır: Yeni hegemon ortaya çıkacak ya da zayıflayan Amerikan hegemonyasını destekleyecek yeni bir devlet ortaya çıkacak.

2- Dört ya da beş güçten ya da üç bölgesel ekonomik organizasyondan oluşan çok kutuplu bir dünya düzeni,

3- Dünya devleti ile birlikte güçlendirilmiş BM sistemi.¹³

Körfez Savaşı BM sisteminin başarısını göstermiştir. Kollektif güvenlik sisteminde göre güçlü devletler kadar zayıf devletler de korunmaktadır. Bunun için temel koşul Güvenlik Konseyi'nin beş daimi üyesinin oydaşma ile karar vermesidir. Fakat BM sistemi Bosna ve Somali'de ağır bir şekilde zarar görmüştür. Bu iki örnek olay, BM kollektif güvenlik sisteminin devletlerin içinde

olan çatışmaları çözmede zayıflıkları olduğunu açığa çıkarmıştır. Bu bağlamda kollektif güvenlik kavramı yeniden tanımlanmalı ve kapsamı genişletilmelidir. Sadece askeri değil ekonomik ve çevresel-ekolojik güvenlik kavramları da bu kapsama dahil edilmelidir.

1.5- Kollektif Güvenlik Kavramının Yeniden Tanımlanması

Kollektif güvenlik kavramı eskimeye başladı ve 21. yüzyıla uygulanması daha da güçleşmeye başladı. Bu kavramın yerine başka yeni alternatif örneğin kapsamlı güvenlik ve ortak güvenlik kavramları ortaya atıldı. Fakat en çok kabul gören ve uygulama alanı bulan kavram bu iki kavramı da kapsamı içine alan işbirlikçi güvenlik kavramıdır.¹⁴

- Bu kavramın kapsamı çok boyutludur; ekonomik gelişme ve ekonomik gerilemeden ticari uyumsuzlukları ve terörizmi içerir,

- Bu kavram nükleer caydırıcılık değil nükleer yeniden garanti vermeye vurgu yapar,

- Dışlayıcı olmak yerine kapsayıcıdır,

- İşbirlikçi güvenlik sadece sistemin üyelerine değil sistem dışı üyelere de güvenlik sağlar,

- Tek taraflılık değil çok taraflılığa odaklanır,

- Askeri araçlar kadar askeri olmayan araçların kullanımı savunur,

- Sadece devletler arasındaki ilişkilerle sınırlı değildir. Devlet dışı aktörler örneğin bireyleri de içine alır,

- Resmi güvenlik kurum ve kuruluşlarının yaratılması zorunlu değildir,

- En önemlisi üye devletler arasında diyalog ve iletişime vurgu yapar.

(12) James E. Goodby, "Collective Security in Europe After the Cold War", Journal of International Affairs, Winter 93, v.46 (2), 308.

(13) Mohammed Ayoob, op.cit., 58.

(14) Garent Evans, *Cooperating for Peace* (Sydney:Allen&Unwin), 16

2. Çatışma Analizi: Makedonya Cumhuriyeti

2.1. Çatışma Tarafları

Makedonya Güneydoğu Avrupa'da denize sınırı olmayan bir ülkedir. Ülkenin nüfusu resmi rakamlara göre 2,3 milyondur. Nüfusun yüzde 64,2'si Makedonlardan oluşur. Ülkede büyük bir Arnavut azınlık yaşamakta ve nüfusun yüzde 25,2'sini oluşturmaktadır. Aynı zamanda nüfusun yüzde 3,9'u Türk, yüzde 1,8'i Sırp, yüzde 2,7'si Roman ve yüzde 2,2'si diğer etnik gruplardan oluşmaktadır.¹⁵ Temel din Ortodoksluktur. Anadil Makedoncadır; fakat Arnavut azınlık Arnavutça, Türk azınlık Türkçe ve Sırp azınlık Sırpça konuşmaktadır.

Makedonya Eski Yugoslav Federasyonu'na bağlı bir cumhuriyet idi. Uluslararası alanda hala "Makedonya Cumhuriyeti" adı ile tam olarak tanınması sağlanamamıştır. Birleşmiş Milletler'e "Eski Yugoslav Cumhuriyeti Makedonya" (EYCM-FYROM) adıyla kabul edilmiştir. Yunanistan kendi toprakları içinde Makedonya isminde bir bölge olması sebebi ile bu konuda takıntı derecesinde ısrarcı olmuş ve Makedonya Cumhuriyeti'nin bu isim ile BM üye olmasını engellemiştir.¹⁶

Soğuk Savaş'ın sona ermesi ile birlikte bazı çok uluslu devletlerin dağılması, politik ve ekonomik reformlar ile demokrasi ve pazar ekonomisine geçiş konularında zorlu bir süreç yaşanmıştır. Özellikle Balkanlarda milliyetçilik unsuru istikrarsızlık faktörü olarak tekrar ortaya çıkmıştır. Balkanlaşma kavramı uluslararası ilişkiler literatüründe daha fazla kullanılmaya başlanmış ve Yugoslavya federasyonundan ayrılan cumhuriyetler içinde de bu olgu yaşanmıştır. Makedonya Cumhuriyeti etnik Arnavut azınlık ile Slav Makedon çoğunluk arasında çok nedenli ve katmanlı bir uzlaşmazlık ile yüz yüze kalmıştır. Uzlaşmazlık konuları şunlardır¹⁷: Makedon çoğunluk ile Arnavut azınlığın statüsü, çatışmanın Kosova'ya yayılması, Sırp liderlerinin

Üsküp'e yönelik genişlemeci istekleri, Bulgaristan'ın genişlemeci ve çatışmacı / yayılmacı milliyetçi politikalar potansiyeli olması ve son olarak Makedonya ile Yunanistan arasında isim ve semboller konusunda anlaşmazlık ve bunun uluslararası tanınma ve yardımları aksatması¹⁸. Bu problemler özellikle Yunanistan'ın tutumu Makedonya'nın ekonomik ve politik olarak izole edilmesi ve eski Yugoslav Cumhuriyetleri arasında en fakiri olmasına yol açmıştır. Bunun yanında Bulgaristan, Sırbistan, Arnavutluk, Bosna ve Kosova'daki istikrarsızlık, Makedonya üzerinde direkt ve indirekt olarak etki doğurmaktadır.¹⁹ Makedonya ile ilgili en önemli sorun olan Arnavut Sorunu ayrıntılı incelenecektir.

2.1.2. Arnavut Sorunu

Makedonya Cumhuriyeti'nde yaşayan Arnavutlar, toplam nüfus içindeki ağırlıklarının yüzde 40 olduklarını iddia etmekte ve bu oran nedeni ile Makedonya Cumhuriyeti içinde "kurucu ana unsur" (constitutive people) statüsünde olmaları gerektiğini ileri sürmektedirler. Ayrıca hem medyada hem eğitim alanında kendi ana dillerinin (Arnavutça) kullanımının yaygınlaştırılması ve idari düzeyde kullanılmasına olanak verilmesini talep etmektedirler. Buna ilaveten toplumsal otonomi talepleri de vardır.²⁰

(15) 1994 nüfus sayımı sonuçlarını burada belirtmek gerekir: Makedonlar (% 67), Arnavutlar (% 21), Türkler (% 4.5), Sırlar (% 2.3), Romanlar (% 2.3) and Müslümanlar (% 2.1). (Bugajski, 1994, s.97). Kasım 2002, Ohrid Anlaşması sonucu yapılan nüfus sayımı sonuçları için Courbage, 2003, ss. 429-450.

(16) Uluslararası Adalet Divanı, (2008). <http://www.icj-cij.org/docket/files/142/14879.pdf> ve CIA Country Report, 1998, <http://www.cia.gov/cia/publications/factbook/geos/mk.html>

(17) - Frankel, Eran. (1996), "International NGOs in Preventive Diplomacy and Early Warning: Macedonia", in *Vigilance and Vengeance: NGOs Preventing Ethnic Conflict in Divided Societies*, ed. Robert I.Rotberg, Brookings Institution Press: Washington D.C., ss.113-133.

(18) Makedonya'nın ismi dışında (ülkenin Anayasal ismi "Makedonya Cumhuriyeti"dir.), Yunanistan ülkenin sembollerine de itiraz etmektedir. Örneğin, 'Vergina Güneşi' (Kral Filip'in mezarında bulunan) Makedonya Cumhuriyeti bayrağında yer almaktadır. Ayrıca Makedonya madeni paraları üzerinde Selanik'te bulunan kulenin resmi konusunda Yunanistan itirazda bulunmaktadır.

(19) Bugajski Janusz. (1994), *Ethnic Politics in Eastern Europe: A Guide to Nationality Policies, Organizations, and Parties*, New York: M.E. Sharpe.

(20) Beska, Violeta Petroska. (1996), "NGOs, Early Warning, and Preventive Action: Macedonia", in *Vigilance and Vengeance: NGOs Preventing Ethnic Conflict in Divided Societies*, ed. Robert I.Rotberg, Brookings Institution Press: Washington D.C., ss.133-147.

Makedonya Cumhuriyeti'ndeki NATO, Avrupa Birliği ve Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT) arabuluculuğu ile ortaya çıkan Ohrid Anlaşması sonucunda Arnavut sorununun üç önemli konusu hakkında çözüm bulunmuştur: Nüfus sayımı konusundaki anlaşmazlık, anayasal değişiklikler ve etnik Arnavut nüfusa ve kültürlerine yönelik ayrımcılık iddiaları. Ohrid Anlaşması'na rağmen Arnavut azınlıklar taleplerini sürdürmeye devam etmişlerdir. 1994'te yapılan en son nüfus sayımı Arnavut azınlık tarafından boykot edilmiştir. Makedonya iç istikrarı için Ohrid Anlaşması sonrası Kasım 2002'de bir nüfus sayımı daha yapılmıştır. Bu sayım sonuçlarına göre, Arnavut azınlık "Kosova'yı bir model olarak almayı" talep etmekte ve "Nüfus sayımı sonucunda ortaya çıkan rakamdan daha çok nüfusa sahip olduklarını" iddia etmektedirler.²¹ İkinci olarak, Makedonya Anayasası Slav Makedonları temel ulus (titular nation) olarak tanımlamaktadır. Diğer halkların haklarını kültürel alanla sınırlamaktaydı. Devlet azınlıkların sadece etnik, kültürel ve dilsel haklarını koruma altına almakta idi. Kosova'daki Arnavutlara göre Makedonya'daki Arnavutlar o dönemde daha iyi pozisyonda olmalarına rağmen özellikle ana dille eğitim, alfabelerinin Makedonya kurumlarında kullanılması ve Arnavutça eğitim veren üniversite kurulması gibi taleplerde bulunmuşlardır. Ayrıca Makedonya toplumunun politik, kurumsal ve ekonomik alanlarında daha fazla etkin olmaya ilişkin Makedonya devletinden talepleri olmuştur.²²

3- Makedonya: Önleyici Konuşlandırmanın Test Edilmesi

Makedonya'da silahlı bir çatışma çıkmasını engellemek amacı ile ortaya koyulan en önemli uluslararası çaba şüphesiz BM Önleyici Barış Gücü Yerleştirme Operasyonu'dur. Aralık 1991'de BM Temsilcisi Cyrus Vance ile yaptığı görüşme sonucunda Makedonya Devlet Başkanı Gligorov BM

Barış Gücü'nün Makedonya'ya gönderilmesini gayri-resmi yollardan talep etmiştir. Bu talebe ilişkin olarak, 12 Kasım 1992 tarihinde Boutros-Ghali Yugoslavya Federasyonu'nun dağılmasından sonra Kosova'daki durumun kötüleşmesi ve dağılan Yugoslavya Cumhuriyeti'ndeki savaşların Makedonya'ya yayılmaması için BM barış gücü askerlerinin yollanmasını tavsiye etmiştir (UN Document S/24923, 9 December 1992, alıntı: Munuera, 1994). 11 Aralık 1992 BM Güvenlik Konseyi 795 sayılı kararı ile Makedonya'nın komşularından özellikle eski Yugoslavya Cumhuriyeti ve Arnavutluk ile olan sınırlarını izlemek amacıyla bir kara birliğinin ve gözlemci heyetinin yerleştirilmesi kararını almıştır. Bu barış gücüne UNPROFOR Makedonya Komutanlığı adı verilmiştir. Bu kapsamda 700 mavi bereliler (blue helmets), 35 askeri gözlemci ve 26 sivil polis bulunmaktaydı. 11 Haziran 1993 tarihinde Amerika Birleşik Devletleri, Makedonya içindeki Birleşmiş Milletler gücüne asker göndermeyi, Makedonya ve komşu ülkelerdeki durumun erken uyarı sinyalleri vermesi sebebi ile teklif etmiştir.²³ Birleşmiş Milletler Önleyici Konuşlandırma Gücü (UNPREDEP) 31 Mart 1995 tarihinde kurularak UNPROFOR gücünün yerine geçmiştir. 1996 yılının ilk aylarında UNPREDEP bağımsız bir BM operasyonu olmuş ve doğrudan New York'taki BM Barış Gücü Merkezi'ne rapor verir hale gelmiştir.

UNPREDEP'in temel görevi, Makedonya sınırları içinde istikrar ve güveni bozacak her türlü tehdit ve gelişmeyi izlemek ve rapor etmektir.²⁴ UNPREDEP bu görevi başarılı bir biçimde yerine getirebilmek için konuşlandırma, arabuluculuk, görüşme,

(21) Courbage, Youssef ve Ronald Wilkens (2003), "Censuses, Elections, Population: The Case of Macedonia", Population, vol. 58, no.4/5 (Jul-Oct 2003), ss. 429-450.

(22) Beska, y.a.g.e.

(23) Munuera, Gabriel, (1994), *Preventing armed conflict in Europe: lessons from recent experience*, Institute for Security Studies Western European Union, Paris.

(24) UNPREDEP'in kuruluşu Güvenlik Konseyi 11 Aralık 1992 gün ve 795 sayılı kararı ile olmuştur. Kuruluş bildirisi şunları kapsamaktadır: 1- Arnavutluk ve Yugoslav Federal Cumhuriyeti (Sırbistan ve Karadağ) ile Makedonya arasındaki sınırların izlenmesi; 2- varlığı ile Makedonya Cumhuriyeti'nin istikrar ve güvenliğini güçlendirme; 3- ülkeyi tehdit edecek herhangi bir gelişmeyi rapor etme (UNPREDEP, 2011).

görüş alışverişi ve öteki barışçıl yöntemleri kullanmıştır. Bu barış gücü Güvenlik Konseyi için erken uyarı sistemi olmuş, politik taraflar arasında karşılıklı diyalogun güçlendirilmesini ve ülke içindeki etnik gruplar arası ilişkilerin ve insan hakları uygulamalarının takip edilmesi rollerini üstlenmiştir. UNPREDEP misyonu politik faaliyetler, iyi niyet faaliyetleri, barış gücü yerleştirme ve insani müdahale boyutlarını içermektedir. Buna ilaveten UNPREDEP diğer BM organizasyonları ve HDÖ koordineli çalışarak ülkenin sosyal ve ekonomik gelişimine katkıda bulunmuştur. UNPREDEP, AGİT'e bağlı Üsküp Monitör Misyonu ile yakın işbirliği içinde bulunmuştur ve Makedonya Cumhuriyeti ile mükemmel bir uyum ve koordinasyon yakalamıştır.

Kosova'daki kriz sebebi ile UNPREDEP'in görevinin 28 Şubat 1999 tarihi itibarı ile 6 aylık bir periyot için uzatılması teklif edilmiştir. 21. yüzyıla az bir süre kala Kosova'da yaşanan gelişmeler sebebiyle çatışmaların yeniden alevlenmesi olasılığına karşı bu önlem alınmıştır. Kosova'da o dönemde yaşanacak çatışma ve şiddet olayları Makedonya açısından tehlikeli sonuçlar doğurabilecekti. Bu öngörü, 2005'te Kosova'da yaşanan olaylar ve bunun Makedonya'ya yansımaları şeklinde gerçeğe dönüşmüştür. Ayrıca o dönemde Dayton Barış Anlaşması'nın uygulama sürecindeki yavaşlık ve aksaklıklar ile mülteci ve yerlerinden edilmiş kişilerin ülkelerine geri dönmesi gibi sorunların bölgesel barış ve istikrarın bozulmasına neden olma ihtimali, UNPREDEP barış gücü misyonunun süresinin uzatılmasının diğer bir sebebi. Bu dönemde UNPREDEP Yugoslavya Cumhuriyeti sınırı boyunca yaptığı takip ve gözlem görevlerini hem karadan hem havadan sıklaştırmıştır. Ayrıca 24 saat sınır gözlemi ve takibi yapmak için geçici sınır istasyonları kurmuş ve sınırdaki hareketliliği anında rapor edecek bir sistem geliştirmiştir.

Kosova'daki düşük-yoğunluklu (low-intensity) çatışmaların şiddetini arttırmasına rağmen Çin 25 Şubat 1999'da UNPREDEP

misyonunu uzatma önerisini BM Güvenlik Konseyi'nde yapılan oylamada veto etmiştir. Buna gerekçe olarak Makedonya'nın Tayvan tarafından yapılan 1 milyar dolar tutarındaki yardımı kabul etmesi gösterilmiştir (Koiwai, 1999, s. 11). UNPREDEP barış gücü misyonunun görev süresi sona erdikten sonra NATO tarafından Makedonya dışındaki eski Yugoslavya Cumhuriyetlerine yerleştirilen 10 bin kişilik güç önleyici konuşlandırma rolünü bir ölçüde yerine getirmiştir.

Son Söz

Makedonya kolektif güvenlik sisteminin ortaya çıkması sırasında diğer çatışmalara göre başarılı bir uygulamadır. Kuveyt'in kurtarılması süreci ile başlayan Somali, Bosna, Ruanda gibi başarısı tartışmalı BM barış gücü operasyonlarına göre Makedonya'ya önleyici barış gücü konuşlandırması başarılı olmuştur. Yugoslavya'nın dağılmasından sonra bölgede çatışmaları en az hisseden ülke Makedonya olmuştur. Kolektif güvenlik sistemi günümüzde evrimleşerek koruma sorumluluğu (R2P) halini almıştır. Fakat 1990'lı yıllarda kolektif güvenlik kavramı o dönemde yaşanan çatışmaların çözülmesi ve barışın tesisi konularının anlaşılması açılarından önemlidir.

Yararlı Kaynaklar

- Ackerman, Alice and Antonio Pala. (1996), "From Peacekeeping to Preventive Deployment: A Study of the United Nations in the Former Yugoslav Republic of Macedonia", *European Security* 5, no. 1, Spring 1996, ss.83-97.

- Beska, Violeta Petroska. (1996), "NGOs, Early Warning, and Preventive Action: Macedonia", in *Vigilance and Vengeance: NGOs Preventing Ethnic Conflict in Divided Societies*, ed. Robert I.Rotberg, Brookings Institution Press: Washington D.C., ss.133-147.

- Birckenbach, Hanne-Margaret. (1997), *Preventive Diplomacy: Conclusions from International Intervention into the Estonian and Latvian Conflicts over Citizenship*, SCHIFF, Kiel.

- Boutros-Ghali, Boutros. (1992), *An Agenda for Peace: Preventive Diplomacy, Peacemaking and Peace-Keeping*. A report of the secretary-general pursuant to

the statement adopted by the summit meeting of the Security Council on January 31, 1992. New York: United Nations, June 17, 1992. Doküman No: A/47/277 - S/24111 <http://www.un.org/Docs/SG/agpeace.html>, Erişim tarihi: 11 Kasım 2011.

- Boutros-Ghali, Boutros (1996). *International Workshop, An Agenda for Preventive Diplomacy: Theory and Practice*, Skopje, 16-19 October 1996.

- Bugajski Janusz. (1994), *Ethnic Politics in Eastern Europe: A Guide to Nationality Policies, Organizations, and Parties*, New York: M.E. Sharpe.

- Chayes, Abram and Antonia Handler Chayes, "Introduction", in *Preventing Conflict in the Post-Communist World*, ed. Abram Chayes and Antonia Handler Chayes, The Brookings Institution: Washington D.C., 1996, s. 3-24.

- Chigas, Diana with Elizabeth McClintock and Christophe Kamp. (1996), "Preventive Diplomacy and the Organization for Security and Cooperation in Europe: Creating Incentives for Dialogue and Cooperation, in *Preventing Conflict in the Post-Communist World: Mobilizing International and Regional Organizations*, eds. Abram Chayes and Antonia Handler Chayes, The Brookings Institution: Washington D.C., ss. 25-99.

- CIA Country Report, 1998, <http://www.cia.gov/cia/publications/factbook/geos/mk.html>

- Courbage, Youssef ve Ronald Wilkens (2003), "Censuses, Elections, Population: The Case of Macedonia", *Population*, vol. 58, no.4/5 (Jul-Oct 2003), ss. 429-450

- Crook, John R., "U.S. Relations with Republic Macedonia", *The American Journal of International Law*, Jan. 2005, 99:1, Law Module, s. 254.

- Deng, Francis. (1997), *Preventive Diplomacy: The Case of Sudan*, ACCORD.

- Evans, Gareth. (1993), *Cooperating For Peace: The Global Agenda for the 1990s and aBeyond*, Australia: Allen&Unwin.

- Evans, Gareth. (1994), "Security Peace in the Post-Cold War Era: Issues Confronting the International Community", in *UN Peacekeeping at the Crossroads*, ed. Kevin Clements and Christine Wilson, Canberra; Peace Research Centre, ss.25-48.

- Forrester, Geoff. (1994), "Some Aspects of Preventive Diplomacy", in *UN Peacekeeping at the Crossroads*, ed. Kevin Clements and Christine Wilson, Canberra; Peace Research Centre, ss.49-59.

- Frankel, Eran. (1996), "International NGOs in Preventive Diplomacy and Early Warning: Macedonia", in *Vigilance and Vengeance: NGOs Preventing Ethnic Conflict in Divided Societies*, ed. Robert I.Rotberg,

Brookings Institution Press: Washington D.C., ss.113-133.

- Koiwai Mayura. (1999), "Veto ends UN mission in Macedonia", *Peacekeeping & International Relations*, Mar/Apr 1999, vol.28, no.2, s.11.

- Kritz, Neil J. (1996), "The Rule of Law in the Postconflict Phase: Building a Stable Peace", in *Managing Global Chaos: Sources of and Responses to International Conflict*, eds. Chester A.Crocker & Fen Osler Hampson and Pamela Aall, United States Institute of Peace Press: Washington D.C., ss. 587-607.

- Lund, Michael S. (1996a), *Preventing Violent Conflicts: A Strategy for Preventive Diplomacy*, United States Institute of Peace Press, Washington D.C.

- Lund, Michael S. (1996b), "Early Warning and Preventive Diplomacy", in *Managing Global Chaos: Sources of and Responses to International Conflict*, eds. Chester A.Crocker & Fen Osler Hampson and Pamela Aall, United States Institute of Peace Press: Washington D.C., ss.379-403.

- MacFarquhar, Emily & Robert I.Rotberg and Martha A.Chen. (1996), "Introduction", in *Vigilance and Vengeance: NGOs Preventing Ethnic Conflict in Divided Societies*, ed. Robert I.Rotberg, Brookings Institution Press: Washington D.C., 1996, ss.3-23.

- Munuera, Gabriel, (1994), *Preventing armed conflict in Europe: lessons from recent experience*, Institute for Security Studies Western European Union, Paris.

- Nicolaidis, Kalypso. (1996), "International Preventive Action: Developing a Strategic Framework", in *Vigilance and Vengeance: NGOs Preventing Ethnic Conflict in Divided Societies*, ed. Robert I.Rotberg, Brookings Institution Press: Washington D.C., ss.23-73.

- Peck, Connie. (1996), *The United Nations as a Dispute Settlement System: Improving Mechanism for the Prevention and Resolution of Conflict*, UNITAR, Kluwer Law International.

- Preventive Deadly Conflict: Final Report (1997), Carnegie Commission on Preventing Deadly Conflict, New York.

- Reinicke, Wolfgang. (1996), "Can International Financial Institutions Prevent Internal Violence? The Sources of Ethno-National Conflict in Transitional Societies, in *Preventing Conflict in the Post-Communist World: Mobilizing International and Regional Organizations*, eds. Abram Chayes and Antonia Handler Chayes, The Brookings Institution: Washington D.C., ss.281-339.

- Rotberg, Robert I. (1996), "Conclusions: NGOs, Early Warning, Early Action, and Preventive Diplomacy", in *Vigilance and Vengeance: NGOs Pre-*

venting Ethnic Conflict in Divided Societies, ed. Robert I.Rotberg, Brookings Institution Press: Washington D.C., ss.263-269.

- Rummel, Reinhardt. (1996), "The European Union's Politico-Diplomatic Contribution to the Prevention of Ethno-National Conflict" in *Preventing Conflict in the Post-Communist World: Mobilizing International and Regional Organizations*, eds. Abram Chayes and Antonia Handler Chayes, The Brookings Institution: Washington D.C., ss.197-237.

- Stein, Melanie H. (1996), "Conflict Prevention in Transition Economies: A Role for the European Bank for Reconstruction, in *Preventing Conflict in the Post-Communist World: Mobilizing International and*

Regional Organizations, eds. Abram Chayes and Antonia Handler Chayes, The Brookings Institution: Washington D.C., ss.339-381.

-Uluslararası Adalet Divanı, (2008). <http://www.icj-cij.org/docket/files/142/14879.pdf>

- UNPREDEP Resmi Web Sitesi, 2011, Erişim Tarihi: 11.11.2011. http://www.un.org/Depts/DPKO/Missions/unpred_b.htm

- Touval, Saadia. (1996), "Case Study: Lessons of Preventive Diplomacy in Yugoslavia", in *Managing Global Chaos: Sources of and Responses to International Conflict*, eds. Chester A.Crocker & Fen Osler Hampson and Pamela Aall, United States Institute of Peace Press: Washington D.C., ss. 403-419.